

301294 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 5. } ఐన్న వట్టణము 1918 సం॥ మే నెల 4 వ తేది శనివారము } No. 29
సంపుటము. ౫ } కాళయుక్తి నామ సంవత్సర వైత్రమాన బహుళ అష్టమి ౮. } సంచిక ౨౯

కాళయుక్తి సంవత్సరాది సంచిక తయారగుచున్నది

పింగళి సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రహ చరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, వైదిక, సాంఘిక, రాజీయ, వ్యావహారిక విశేష విషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు మహాజనుల పటములును ఇతరములైన, చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడుచున్నది.

కానితముల కలెక్షనం తేసి కావలసివచ్చిన ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయించు చుండుటవలన కలయికగా	
పెంటనే వాసికొను టుచితము.	తెల ౪ 2-0-0
ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	" " 0-8-0
" ఆంధ్రసంవత్సర " " " " " "	" " 0-12-0
ఆంధ్రవార్తపత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు	" " 1-0-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

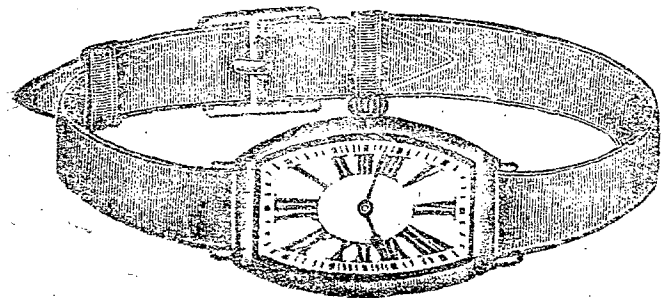
అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపడదు

తామరతైలము	గజ్జికెతైలము	మోహినీతైలము
డబ్బీ 1-8 0-6-0	డబ్బీ 1-8 0-4-0	సీసా 1-3 0-12-0

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు.

ఒక నిమిష మాలస్యమైనను !

ఒక గంట ఆలస్యమైనట్లే !

ఎలక్ట్రా వాచీలు*

క్షణమైన తేడాలేక పని చేయును. ఏ దేశమందున్నను ఏ స్థలమందు యుంచినను సరితయిన గంటలను తెలుపును. భూసైన్యములకును, నావికాదళమునకు,

(1049)

వ్యాయామక్రీడాపరులకును అనుకూలించును.

గడియారములు పెక్కు రకములు మావద్ద గలవు. నమ్మకమైనవి. చాల స్వల్పధరలు. సాగునైనట్టియు, అందమైనట్టిన్ని సరియైనకాలమును చూపునట్టిన్ని గడియారములను సప్లయ చేయగలవారము. జేబులో వేసికొనుటకును, మోటారుబండ్లకును, వేటకును, ప్రయాణమున కుపయోగించు గడియారములు కలవు.

అందరికి వద్దను దొరకగలవు.

ఏజంట్లు:— జి. ఇ. సంపత్తు కెట్టి అందుకో, ఎస్.ప్రసాదు, మదరాసు.

క్రికెట్ ఫలయిన గోపాలకృష్ణ గోకళగారి చక్రపాని

గ్రంథుల చిత్ర పటము

ప్రతి 1-8 0 1-0 - 12 ప్రతులకు 0-9-0.

వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

పోస్టు బాక్సు 212 మదరాసు.

ఆంధ్రోద్యమము.

మొదటి యే దాండ్ల మహాజనసభలయందలి సన్మాన సంఘాధ్యక్షుల, సభాధ్యక్షుల, యువస్వామియల, వారి చిత్రపటములు, సభా తీర్మానములుగలవు. తెల రూప 1-8-0. పోస్టేజీ వేలు

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు.

అమృతసంజీవి లేహ్యము,

అయఃకాంత మూర్ఛము.

ఈ లేహ్యము, మూర్ఛము అపభ్రవణలచే కుద్ర వనమూలిక లతో తయారుచేయబడినది. ఈలేహ్యము, మూర్ఛములచే సర్వ విధములగు మేహసంబంధమైన వ్యాధులు నివారణ కాగలదు. ప్రపంచమున నుభయసంబంధమైన నెక రోగములచే యెందరు బాధ నొందుచుండుటలేదు. అట్టివారి కిది శేవతావరప్రసాదము. దీనిని సేవించినర క్షమచుక్తమై, పుష్టి నిచ్చి నరకులకు శతశతములు కలుగ చేయుటలో శేటియైనది.

దీనిని శ్రీలు, పురుషులు, అందరును వాడవచ్చును. (586)
49 దినములు సేవించులేహ్యము, ప్రాణికులకు తెట్టు 2-కి 6-8-0
24 దినములు సేవించగల తెట్టు 1-కి 1-12-0
1 తెట్టుకు పొట్టేజీ 0-4-0. 2 తెట్టు కొనుగదానకు పొట్టేజీ ఇ. ౮. చిరునామ:— లేహ్యము డిపో,

నెం. 6. వేంకటేశుక్రమి వీధి, సామలూరు పేట, మదరాసు

AWARDED
GOLD MEDAL 490
IN THE
BARODA EXHIBITION
For its Sweet Lasting & Delightful Smell
TO
THE WORLD-RENOUNDED
OTTO PARASTAN (REGD.)
Therefore, please just try and enjoy.
Prices: 1/2 oz. 1 dram. 1/2 dram. Can.
2-0-0 0-12-0 0-8-0 0-1-0
Sample Free on sending 3 annas postage stamps.
—:0:—
ALSO, PLEASE TRY OUR
PARASTAN HAIR OIL (REGD.)
Free from mineral oils. Best for the Hair.
Prize No. 1, and Postage Extra.
Sample Free on sending 1 anna postage stamp.
The Parastan Perfumery Co.
No. 1, PYDHONIE, BOMBAY 3.

Myers Hand Pump.

537 మయర్స్ హాండు పంపు

గంజామజిల్లా షెర్షాదా సంస్థానపు ఇంజినీరు జె. బక్కెటుగారు ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు. "మీరు సమైక్యత పంపు (50 అడుగులలోపు) కడు సంతృప్తికరముగ నున్నది."

ఇంటియందును, తోటయందును, నీటి కష్టములను బాధకొనకుటకు మయర్స్ హాండు పంపు ను వాడుకొనుడు.

దీని సతి సులభముగ అనుర్వణతెను. ప్రయాసము లేక పనిచేయవచ్చును. 150 అడుగుల లోతువఱకు ఎంత లోతునైనను ఉపయోగించవచ్చును. వివరములకొరకు శేడే ఈ క్రింది చిరునామాకు వ్రాయుడు.

K. E. JUSHI & Co,
301, Hornby Road Fort,
BOMBAY.

మిక్కిలి మనోహరముగ నువాసన

అటో దిల్ బహార్. (రిజిస్టరు కాబడినది.) ఇప్పుటికాలపు ఈది కనుగొనబడి, సాటిలేని మనోహరముగ నువాసనగలది. అల్పమేలుగాని, సారామముగాని, చేర్చబడకలేని సిద్ధము చేయబడిన కేవల పుష్పసారము. నీ రుచాలపై కొన్ని చిందులు విలసిల్లినవి, మనోహరముగ నువాసన నిచ్చులనందును. ఈ క్రింది పరిమాణముల నీ సారములలో నుండును. తిన్నపైజ (అర డ్రాం) నీ సా 1-4 రు 0-8-0 చుట్టరకము పైజ 1-1 డ్రాం " " 0-12-0 బోకాపైజ 2 " " 1-4-0 పెద్దపైజ 4 " " 2-0-0

సోలుదొంగలు: అంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 155, జుమ్మాచునీడు వీధి, బొంబాయి. మద్రాసు దొంగలు: సువాతా పురపాలకసంఘం, చైరమానాబాద్, మద్రాసు.

జ్వర హరి దీనియొక్క నామధేయము తెలుపుచున్నది జ్వరమును హరించుట కిది సాటిలేనిదనుచు, మలేయా (విష వాయు) జ్వరములకును, విడిచి విడిచి వచ్చు జ్వరములకును యోగ్యుని. కొన్ని ప్రాంతములలో కలుగు చెట్టుల జ్వరహరికల కలుగవు. కాబట్టి దీనిని నిర్భయముగ జ్వరమునకు సమయమందు యీ ఔషధము ప్రయోగించిన యేలాటి చెట్టు జ్వరమైనను బొత్తిగా నిలిచిపోవును. ఈ ఔషధమును గూర్చి వ్రాసిన అనేకులలో మొకరి యొక్క ఉత్తరము:- మకీల (అటార్ని-అట్-లా) మంరావ్ పాండు రంగ్ గారు వ్రాసిరి:- మీయొక్క 'జ్వరహరి' జ్వరములకు మునుపటియుండు అమోఘమైన ఔషధ మని మిక్కిలి సంతోషపూర్వకముగా తెలిపించెదను. వర్షాకాల మారుమందు సాల్ ఫేట్లో నుండు నాగ్రామములలో కూలీలకు అంటుజ్వరము వ్యాపించి పీడించుచుండగా, హెన్రి వారియొక్క 'జ్వరహరి'ని కొని జ్వర పీడితులకు ఉచితముగా నివ్వబడి స్వల్పకాలములోనే వీరందఱు స్వస్థులై చెరిరి. ఇప్పుడే ఒకసీసాను కొనుము. ప్రతి ఔషధపాత్రలోను వర్తకుల వద్దను దొరకును. నీసా ఒకటికి వెల రు. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11. మీకు ఈ ఔషధం దొరకడం కష్టమైన యెడల నేరుగా యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము.

వాంతి బాంతి నివారణి ఓమం - కర్పూర్ ఓమం-కర్పూర్. అను ఔషధము అతివిరేచనము, కడుపునొప్పి, కడుపులో నాయువు మొదలగు వ్యాధులను ఖండించుటకు ప్రసిద్ధమైన ఔషధము. ఒక సీసా ఎనమండుగురిని బ్రతికించినది. వెస్లియ్ మిషన్ సానైటి రెవరెండు టి. ఎఫ్. నికల్సన్ గారు వ్రాసిరి:- వాంతివేది కలిగినవారికి మీయొక్క ఓమం-కర్పూర్ గుణముచేసినందుకు నేను విక్లిప్తి సంతోషముతో సాక్ష్యముచెప్పగలను. 1884వ సంవత్సరమున దక్షిణఇండియాలో నుండు మన్నారుగుడి అనే సా. పూరిలోనున్న చుట్టుపట్ల గ్రామములోనున్న వాంతివేది విశేషముగా వ్యాపించి ఉద్రేకించుచుండెను. ఒకకోజున యిద్దరు మనుష్యులు అందులో ఒకరు పోలీసుబ్రోతు - మిక్కిలి దుఃఖముతో నా యింటికి మందుకు గాను వచ్చిరి. వారికి మీయొక్క ఓమం-కర్పూర్ నుమారు, అనగా నడితరము, నీసా ఒకటి యిచ్చి వాడుక చేసే విధము చెప్పితిని. పక్షము, అనగా రెండు వారముల లోపల వారు తిరిగివచ్చి నాకు వందనములు చెప్పిరి. ఏమగుచు బిడ్డలును, ముగ్గురు స్త్రీలును ఓమం-కర్పూర్ కల్ల కాపాడబడిరిని సాక్షి చెప్పిరి. వారు చెప్పిన దృష్టాంతము నిజమని నమ్ముటకు నాకు పూర్ణమైన కారణము లుండెను. దీనిని యింటిలో నుంచుకొనుము. ప్రతి ఔషధపాత్రలోను వర్తకులయొద్దను దొరకును. నీసా ఒకటికి వెల. రు. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11-0-0. మీకు ఈ ఔషధం దొరకడం కష్టమైన యెడల నేరుగా యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము.

హెర్బిన్ గేట్ ఇండియన్ రెమిడిస్ కంపెనీ, ఓక్లీ, బౌడెన్ అండు కంపెనీ, ఏజెంట్లు, 15, అరమనకార వీధి, మద్రాసు. (1122) Agents: Oakley, Bowden & Company, 15, Armenian Street, MADRAS.

మోహిని తైలము:- స్త్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువజేయును. మెదడుకలు రాలకుండును. మెదడుకలు నునుపు చేరును. సువాసన గలిగియుండును. 0-12-0 తెలుపించు తెలుకాటువలన విషము నెత్తురులో ప్రవేశించును. బాధ నరముల వెంట పెద్దవరము దగ్గరనుండిలాగుట ప్రారంభించును కుట్టినచోటును బండపొరుగులు చేసిన బాధ తగ్గును. ఈ వ్రాతము ననేకులు పరిశీలించిరి. ఇది మిగుల ఘాటుగలిగి నీటికలె నుండును. బాలాచ్యుతము నీసా 1-8 0-12-0 ఆమృతాంజనం డిసా, రి, తంబు రెడ్డి, మద్రాసు.

అమృతాంజనము చక్కని డబ్బితో సహా నీసా 1-8 వెల 0-8-0. తలనొప్పల మాన్పును. సార్వభౌమ నొప్పల బారదోలును. వాయువు పోట్ల పోగొట్టును. సువాసనగలిగి యుండును. ప్రతియింట నుండదగినది. వనమూలికలచే హిందూదేశమందు. తయారుచేయబడు మంచిమందు. దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు. ఆమృతాంజనం డిసా. 109, ప్రేరికొడ్డు, బొంబాయి. రి, తంబు రెడ్డి వీధి, మద్రాసు.

ఇనాము ! ఇనాము !!

అందమైన మధుర బుట్టాలచీరలు చీర 1-కి వెల రు. 3-12-0.

18 మూరలు నిడివి. 2 1/2 ము. వెడల్పు కలవి. రంగుకు ఉత్తరవాదము. అందులో ఆనేకవిధరంగులు గల బుట్టాలు వేయించబడినవి పలురకములు కలవు. ఇక్కల నాగరికమునకు తగు నట్టి మేలయిన చీర. ఈ చీర 1-కి కొనవారలకు ఎలక్ ట్రిక్ బంగారు ఉంగరము 1-టి ఇనాముగా యివ్వబడును. నర్సాపురం సరిగచీర 1-కి 16 X 2 1/2 రు 4-8-0 బందరు దివనకొడిచీర 1-కి రు 8-4-0 బాలానుడి మామిడిచీర 1-కి రు 8-8-0 కాంచీపురము ఆరకుచీర 1-కి రు 5-0-0 కళంతలచీర 1-కి రు 5-9-0

1142 సి. సి. లింగం అండు కో, 2, రామానుజ ఆర్యుర్ వీధి, సాకారుపేట హాస్టల్, మద్రాసు.

చక్రవర్తి మాత్రలు ఆశీర్వాదులు, వలబద్ధము. ధాతునష్టము, స్వప్నము నందు కలుగు బలహీనము, తెలుపు, చురుకు, సకలవిధమైన మూత్రవ్యాధులను ఎల్లప్పుటికిని రాకుండ గుణము చేయు ఒక వరప్రసాదముకంటే సర్వోగ్రంథీని మాత్రలు. వీటికి సమానమైనది వేరలేదు. వీటికి ఆనేకకోట్ల యోగ్యతాప్రతికలు చెందినది. కోట్లకొలది జనులు గుణము చెందియున్నారు. ఉపయోగించినతోడనే గుణము తెలుపును. గుణములేనిపక్షమున డబ్బు వాషను చేయబడును. రెండేబుట్టు చాలును. 30 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రు. 1-0-0. ఉత్తరదేశములకు ఏజెంట్లు కావలయును. 1143 సావర్న అండు కంపెనీ, కచ్చాతేశ్వర అగ్రహారము, మద్రాస్. పరమరహస్యము.

వాణిజ్యము (1161) అనువు స్వకమునందు, ఇనివరకు పరమరహస్యములుగా నున్న సంగతులు బయటపరచబడినవి, ఇది వ్యాపారముచేయు వారికి కల్పతరువు. సుప్రసిద్ధులును, గవర్న మెంటు వారిచే వాణిజ్యమునందు సన్నుతు పొందినట్టియు, కారుమూరు రామ కోటయ్యగారిచే రచించబడినది. దీనియందు, వ్యాపారము నిర్వహించు విధము, జాబులు వ్రాయువిధము నకస్థితము విధములు, కపాలాక ఛేదకవ్యవహారములు, ఉత్తరములు. మొదలైనవి ప్రాయశః విధము, బ్యాంకులు, చెక్కులు, హుండిలు, వ్యాపారమునందు వాడుక చేయు అన్ని విధములైన సాధనములు వ్రాయువిధము, రైలుమార్గ స్త్రీయమార్గ సరకు పంపువిధము, కాపీరైలు, ప్రేమమార్కులు, భీమాకంపెనీలు, లిమిటెడ్ కంపెనీలు, వేయేల వ్యాపారము చేయు ప్రతివారును తెలిసికొని లాభముపొందుటకు క్రొత్తపద్ధతులు వ్రాయబడి, అనేకుల మెప్పును బొందినది. వెల రు. 2-0-0. మే నెల 31వ తారీఖు లోగా తెప్పించుకొనువారికి రు. 1-8-0 లకు ఇవ్వబడును. త్వరపడుడు. మేనేజరు, వాణిజ్యకాలాస్ ఆఫీసు, గుంటూరు.

కల్పసామానులయొక్క అమృతము. 1918 సం. మే నెల 20 వ తేది మధ్యాహ్నము రెండు గంటలకు గాజుపల్లె రైల్వే స్టేషన్ [M. S. M. Railway.] దగ్గరయందు గాజుపల్లె సార్వభౌమ రైల్వే హావుసులో యీ క్రింద చేవ్రాలు చేయువారికలన సుమారు 20,000 ఘన అడుగులు గల టేకు, నల్లయిడ్లి, టుంకి, యేగి, చిరుమాను లిల్లుకు వగైరా మిత్రము కల్ప సామానులు, వ్యవసాయపు కొరముట్లు కుప్పలు కుప్పలుగా యేలలు వేయబడును. ఇతర విషయములను గురించి యీ క్రింద చేవ్రాలు చేసినవారికి వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును. F. R. Madan 21-4-18 డీన్ ట్రిక్టు సార్వభౌమ ఆఫీసరు కన్నుట వెట్టు. 1164

11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847

ఆంధ్రపత్రిక

1918-వ సం॥ మే నెల 4-వ తేది

శనివారము.

ప్రభుత్వప్రకటనము

సంగ్రామ సమావేశ సారాంశములను క్రోడీకరించి, ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనమును ప్రచురించిరి. మనుష్యబలసంపాదనము విషయమై స్వాగతమును గావించబడినది. ఇచ్చాపూర్వముగ నైనికులు కైకొనబడుదురు. నైనికుల వేతన మభివృద్ధి గావించబడును. భారతీయులకు కమిషను లొసగబడును. యుద్ధసమాచారముల విషయమై ప్రజలకు నిజము చెలుపుటకును, సంగ్రామమున కెట్టిసాయ మవసరమో వెల్లడించుటకును ప్రత్యేక సంఘ మేర్పరుపబడును. నూతనముగ వెలువడిన ప్రభుత్వ ప్రకటనము ననుసరించి, ప్రస్తుతము అయిదులక్షల మంది నైనికులను హిందూ దేశము నుండి దీసికొనెదరు. నైనికుల సంఖ్యను మడింపు ప్రయత్నములో నైనికావసరములును, వారికిగలమునుకు సిద్ధముగ నున్న సాధనసామగ్రియు, సరికు జేయబడినవని, ప్రభుత్వము వారు చెలుపుచున్నారు. కాని ముఖ్యదికొల్ల భారతీయులలో అయిదులక్షల నైనికులను మాత్రము దయారు చేయుటయే ఆదర్శముగ చెట్టుకొనవలసినస్థితి జనించట విచారకరముగ నున్నది. ప్రభుత్వమువారి విషయమై ముఖ్యమగు అభ్యంతరములగుర్తించిరి. నైనికసాంప్రదాయములు లేమింజేసి, ప్రజలలో నిష్పక్షపాద యత్నాహము జనింపదగి, ప్రభుత్వమువారు సూచించుచున్నారు. ఈ సత్యమును దేశనాయకులు అనేక వర్తకములనుండియు విసుపు విరాములు లేక ప్రకటించుచునే యుండిరి. ఆయుధ శాసన మారంభమయిన నాటినుండియు ప్రజలలో శౌర్యోత్సాహములు మొదలైనవి. కాలము గడచినకొలదిని, కత్తిజూచిన భయము, ఫిరంగిమోత కలిన కంఠము ప్రబలి, ప్రజల ధైర్యసాహసములు సన్నగిల్లినవి. ఆత్మరక్షణ గావించి కొనుట కయినను, ప్రజలు కత్తి విహీనులై మెలగుచున్నారు. వన్యమృగము లెదుర్కొననపుడు, నిస్సహాయులై మృత్యుపాలగుచున్నట్లు, ప్రభుత్వము వారికివల ప్రకటించిన మరణముల సంఖ్యయే చెలుపుచున్నది. ఇట్టిదుస్థితిలో, ప్రజలలో నైనికసాంప్రదాయము లడుగంటుటలో వింత ఎద్దియనులేదు. కనిపింతులచే గలుగు నష్ట మిపుడు సువ్యక్తమగుచున్నది. ప్రభుత్వము వారితరుణమున హిందూ దేశమునుండి కనీసము కోటిమంది నైనికుల నయినను బడయుదరని తలచుచున్న ఈ సమయమున, అయిదులక్షల నైన్యమునే వరమాపధిగ నంచుట, ఆయుధశాసనప్రాబల్య మని చెప్పవచ్చును. ప్రజలలో తిరిగి శౌర్యోత్సాహము ప్రవర్ధిల్లి, నైనిక సాంప్రదాయములు ప్రబలవలయు ననిన, కాంగ్రెసు జనించిన నాటినుండియు ప్రజలు గోరుచున్నట్లు, ఆయుధశాసనము సంతోషముగ దీసివైచిన సంతోషముకరము. సంగ్రామ సమావేశమున ఆయుధశాసనమును తొలగించవలయు నని, గోరబడినది. ఏ కారణము చేతనో నయ్యది నిరాకరింపబడినది. ఆయుధశాసనమును తొలగించుట కింక కన్నయ అనునట్లు తరుణమునకేరదు. ఆయుధశాసన ప్రాబల్య ముంజటి

దుస్థితికి హిందూ దేశమును గొని తెచ్చినదో, యీ సందిగ్ధ తరుణము చెలువకయే చెలుపుచున్నది. సంగ్రామ సమావేశమున హిందూ దేశపు రాజధాని ప్రపంచమునకు మరొక మారు తేటతెల్ల మయ్యెను. అట్టితరీ, ప్రభుత్వమువారి కికమీద ప్రజలపై నవిశ్వాస ముండుటకు తావు లేదు. హిందూ దేశపు రాజధాని, నాలుగు వత్సరముల నుండియు ఘోర సంగ్రామము జరుగునపుడే చలించుటకు మారుగ, నభివృద్ధి గాంచుచుండ నికముం చెట్టి విపర్యాసముల బొందునని యూహించ నశక్యము. భారతీయుల రాజధాని తీవ్రతమగు పరిశోధనకు తావిని ఇక చలనమున కవకాశములేదు. ఇట్టి సుధతరుణమున ఆయుధశాసనమును వెన్వెంటనే రద్దు గావించి, ప్రజలలో సాహసోత్సాహముల ప్రజ్వలించజేయ నేరనిచో, ప్రభుత్వమువారు చారిత్రములో గొప్ప నవకాశమును జూరవిడిచిన వారగుదురు. ప్రభుత్వ ప్రకటనమందే యిట్టి యవసరము కలదని వ్యక్తమగుచున్నది. భారతీయ నైనికులకు వేతనముల నభివృద్ధి జేయుటయు, భారతీయులకు కమిషనుల నొసగుటయు, సంగ్రామోత్సాహమును కలిగించుటకు సాయపడునట్లుకు సందియములేదు. ఇందుకు దోష ఆయుధశాసనమును రద్దుజేయుచో, ప్రజలలో నుదయించెడి ప్రతాపవహ్ని సంగ్రామ విజయమున కధికముగ తోడ్పడుట నిశ్చయము.

సంగ్రామ కరికర సమృద్ధిని బడయుటకై ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన సూచనలు, ప్రజానాయకు లనేకదినములనుండియు అనువదించుచున్న వేగాని క్రొత్తవిగావు. ప్రజల సూచన లిదివరకు సరకుజేయబడలేదు. రైల్వేలపై ధనము వెచ్చించుట మొదలైన నాటినుండియు నడులపై ప్రయాణములు దగ్గెను. సరకులు గొంపోవుటకు నౌకల యుపయోగము క్షీణించెను. కాలవల మరమ్మతు సరకు జేయబడలేదు. రాను రాను కాలవలు నౌకలకు ప్రయాణయోగ్యములు గావయ్యెను. మన రాజధానిలో ఒకిం గు హాము కాలువయొక్క దుస్థితి జూచిన నీ విషయము తేటపడును. కాలవలను సరియగు స్థితిలో నుంచు దని, ప్రజాప్రతినిధు లెలుగెత్తి చాటుచునే యుండిరి. లాభము లేదయ్యెను. రైలు సౌకర్యములు దక్కువయిన యీ సమయమున, నదీసౌకర్యము వ్యక్తమగుచున్నది. ఇంకొక విషయము ఆలోచింప దగి యున్నది. ఇంతవరకును, అధికారులకును ప్రజాప్రతినిధులకును వివాదము జరుగుచుండిన విషయ మిపుడు నిర్ణయింప నర్హమయినది. రైలుమార్గముపై ద్రవ్యము నధికముగ వెచ్చింపవలయునా, నీటిపారుదల కొరకై ధనము వెచ్చింపవలయునా అను ప్రశ్న చిరకాలము నుండియు వివాదాంశముగ నుండెను. నీటిపారుదల నభివృద్ధి జేసి వ్యవసాయమునకు చేయూత నొసగినచో, యామదేవత దేశమును పీడింపజూదని, ప్రజాప్రతినిధులు చెలుపుచుండిరి. అధికారులు రైలుమార్గములను విస్తరించుట చేతనే లాభముగలుగునని తలచి, ప్రజల హితమును కైకొనకపోయిరి. ప్రస్తుత సమయమున ఆహారసమస్య ప్రబలముగ నున్నది. సంగ్రామ సమావేశపు సూచనల ననుసరించి ఆహార పదార్థముల విపుడు విలయనంత త్వరలో పండింపవలె నని చెలుపుబడినది. ఇదివరకు సరియగు మార్గము ద్రోక్కకపోవుటచే, ఇపుడన్ని విషయములందును ప్రాతపక్షతులను సర్వరముగ నిశ్చయించినవలెన అవసరము గలిగినది. ఇంకొక విషయము మార్గోద్దిగత దగియున్నది. స్వదేశ వస్తు

ప్రోత్సాహమే దేశాభివృద్ధికి ముఖ్యసాధనమని ప్రజానాయకులు 1905 వ సంవత్సరము నుండియు, చెలుపుచునేయుండిరి. ఆతరుణము నుండియు ప్రజల నీ విషయమై ప్రోత్సాహపరచి స్వదేశపరిశ్రమలను దేశమందంతటను నెలకొల్పుటకు అధికారవర్గము వారు తోడ్పడియున్నచో, యీ సమయమునకు హిందూ దేశము పరిశ్రమలతో తులనాగుచుండెడిది. విదేశపు సరకులతో నిమిత్తము లేకుండ దేశావసరము లన్నియు గడచెడివి. ఇతియగాక, సంగ్రామ కరికరములకు లోటు లేకుండెడిది. హిందూ దేశమే, సంగ్రామమునకు సరిపోయెడి సామగ్రి నంతయు సమాకూర్చెడిది. హిందూ దేశపు గనులు గాని, అడవులుగాని, జలపాతములు గాని, పరిశ్రమల కొరకై అన్వేషింప బడలేదు. స్వదేశోద్యమము రాజద్రోహముకై ద కొన్ని నాళ్లు పరిగెడింపబడెను. ఈ స్థితి మారినపిమ్మట వాగాడంబరముతో కాలము గడచెనుగాని, వాగ్దానములు క్రియారూప మధికముగ దాల్చలేదు. మద్రాసు ప్రభుత్వము వారు పరిశ్రమాభివృద్ధికొరకై కొంత ప్రయత్నము జేయగ, మార్గప్రభువుగా రందుకడ్డకడిరి. యూరపుఖండమునం దేకారణముచే నైనను సంగ్రామము ప్రబలి, రాకపోకల కభ్యంతరము గలుగుచో, అపుడు హిందూ దేశపు గతి యేమగునని, దేశాభిమానులు ప్రశ్నించుచునే యుండిరి. అట్టి పరిస్థితి లిపుడు సంభవించినది. యూరపు ఖండమున సంగ్రామము ప్రబలమయిన నాటినుండియు జీవితావసరములకు ప్రజలనేకకష్టముల బడుచుండిరి. ఈ తరుణమున స్వదేశ పరిశ్రమలను ప్రోత్సాహముజేసి, సాధ్యమగుంతవరకు స్వదేశవస్తువులనే వాడవలయునని, సంగ్రామసమావేశము వారు సూచించిరి. ప్రభుత్వ ప్రకటనమును తిలకించిన, ప్రజలంతవరకును సూచించుచున్న విషయములన్నియు దేశాభ్యుదయమున కత్యంత లాభకరము లనియు, ప్రజలెటుల వ్యక్తికీండుటలో వారికి దురుద్దేశము గలదని తలంచుట ప్రమాదజనిత మనియు, గ్రహించుట కవకాశ మేర్పడినది. ప్రభుత్వ ప్రకటనములోని సూచనలును ప్రజలదివరకు గావించుచున్న సూచనలును ఒక్కదిక్కునకే జనుచున్నవి. ఇ రట నుండియు, ప్రజలును ప్రభుత్వమువారును, పరస్పరవిశ్వాసముతో సంగ్రామవిజయమునకు కలసికృషి సలుపుచో, ఫలితములు ప్రపంచమును దిగ్భిమ గొలిపి, ఆంగ్లసామ్రాజ్య మజేయ మని చాటుగలవు.

మెయిలుపత్రిక : రాజప్రతినిధిగారి దూషణ

దేశభక్తిని సామ్రాజ్యభక్తిని సమన్వయముజేసి, సామ్రాజ్యాభివృద్ధి కొరకు భారతీయులు కృషిసలుపుచున్నారు. అయినను, వారి యుద్దేశములు, అధికారులచే శంకింపబడుచున్నవి. నిజముగ సామ్రాజ్యాభిమానులెవరో, కాలమే వ్యక్తపరునగలదని నింతకు పూర్వము తెలిపియుంటిమి. రాజప్రతినిధిగారు తమ ప్రారంభోపన్యాసములో స్వరాజ్యవాదులను బేరమాడువారని పలికినపుడు, మెయిలు పత్రికకు సత్యము గలిగెను. అంతోపన్యాసమున స్వరాజ్యవాదుల ఆశయములు సహజములే యని పలికినపుడు, ఈ పత్రిక కాగ్రహము గలిగెను. దేశనాయకులతో ప్రస్తుతస్థితి విషయమై రాజప్రతినిధిగారు సంప్రదించి యుండిరిని చెలిపిన నాటి నుండియు, మెయిలుపత్రిక ఇలా రేగుచున్నది. నిన్నటి పత్రికలో గలముఖ్యమైన ప్రభుత్వమువారి రాజప్రతినిధి వచన కలంకీకరింపబడినవి

యీ పత్రిక నిన్నటిదినము వ్రాసినది. రాజ్యపతి : ధిగా రింతవరకును నేర్పుచేతను, సామర్థ్యము చేతను, వివిధపక్షముల వారల తోడ్పాటు గైకొనుచు, శాంతివాతావరణమును కాపాడుచు, సంగ్రామ సమయమున జాగ్రత్తతో పరిపాలించుచు ఎల్లర మెప్పును వడయుచున్నారు. అట్టి స్థితిలో, ప్రజలపై నింకను నిర్బంధములను విధింప లేదని గాబోలు, మెయిలు పత్రిక వారిని దూషింప మొదలైనది! మెయిలు పత్రిక వాక్యముల నిట బొందుపరచెదము.

“సంగ్రామ సమయమున క్రేటుబిటనుచో అసమర్థు లుద్యోగములనుండి తొలగింపబడినచో, హిందూదేశమున గూడ అట్టికార్య మవలంబింప వలయునని వయొసిన పత్రిక వ్రాసిన యభిప్రాయముతో మే మేకీభవించు చున్నారము. సంగ్రామమును జయప్రదముగ కొనసాగించుటకు ఉదార బుద్ధిగలవా రెల్లరును తోడ్పడెదరు. కాని యిటీవల ప్రభుత్వమువారు చూపిన బలహీనమును గుర్తించిన వారెవరును ప్రభుత్వముపై విశేష విశ్వాస ముండుటలేదు. వ్యక్తులను పేర్కొనుటకు మా కిష్టము లేదు. కాని ప్రభుత్వమున కొందరు తలవిగలవా రున్నను, కర్జనువంటి రాజ్యప్రతినిధి గారు వారిని ప్రోత్సహింపచున్న గాని, కార్య భారమును బాగుగ నిర్వహింపరు. రాజ్యప్రతినిధి యగు ‘చెలమునపల్లి ప్రభువు’ గా రిందుకు తగిన వారు గారని మా యభిప్రాయము. వీరి యుద్దేశములు మంచివే. అప్పుడప్పుడు వాటిని బాగుగనే వెల్లడించుచుండును. కాని మేము కనుగొన గలిగినంతవరకు వారి విధానములో నిర్ణీతముగు ఉద్దేశము గానింపదు. అందుచే వారి సహోద్యోగు లింతకన్న నిశ్చలబుద్ధి గలవారుగ నుండవలెను. కాని, ప్రభుత్వకార్యదర్శిగారు గాని, రాజ్యప్రతినిధి గారు గాని జోక్యము కలుగ జేసికొననిచో, మార్చెక్కడనుండి గలుగును? ఒక్క మార్పు మాత్రము తప్పక గావలయును సర్ జేహ్ను మెస్టరుగారు బుద్ధికాళియు, ఆకర్షణశక్తిగలవారయినను, హిందూదేశ ప్రభుత్వమునకు దార్శన్యము గలిగించుట కేమాత్రమును దోడ్పడజాలరు.”

రాజ్యప్రతినిధిగారు గాని, వారితోడిసభ్యులు గాని, మెయిలు పత్రికాభిప్రాయ ప్రకారము, బలముతో పరిపాలింపగలవారు గారు. ప్రజలపై నిపుడున్న నిర్బంధములు ఛాలవని, మెయిలుపత్రిక వగచుచున్నది. ఈపత్రిక కాదర్శముగా కర్జనుప్రభువు గారు. కాని, మద్రాసు టైముస్ పత్రిక చెలిపినటుల, హిందూదేశమునందీటివల ప్రబలిన అశాంతికి మూలకారణము కర్జను ప్రభుత్వవిధానమే. ఇట్టి పరిపాలనమును మరియొకమారు దేశమున నెలకొల్పి, అశాంతిని మరింత పురికొల్పుట, మెయిలు పత్రికాశయ మని జేలుచున్నది. ఆంగ్లోహైందవ ప్రత్రికల బెడంపుల సరకు జేయక, రాజ్యప్రతినిధి గారు ప్రజల తోడ్పాటుతో, కృషిసలుపుచో, వారి పరిపాలన ము తృప్తి ముగ నుండుటకు సందియ ముండదు.

బహిష్కరణము

బర్లెండునకు స్వరాజ్య మొసగి, నిర్బంధపైనిక విధానమును ప్రవేశపెట్ట ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుచున్నారు. కాని కార్యచుగారీ సమయమున స్వరాజ్యప్రదానము నెదిరించుచున్నారు. ఈతరుణమున స్వరాజ్యసమన్వయసభమును తలపెట్టుటయే “జెట్టిమని, కార్యచుగారు జేలుచున్నారు. విమోచన ప్రభువు బర్లెండు రాజ్యప్రతినిధి వదలికొనినామానిచ్చిరి. ఆ సభాసమనకెవరును ఇంతవరకు నియమింపబడలేదు. సాంప్రదాయవాదుల ప్రాతి

కూల్య మతిశయించుచున్నదని జెయిలీ న్యూస్ పత్రిక జేలుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు దోలాయ మానసితిలో నున్నారు. అమెరికా వారు తమ తోడ్పాటు విరిపు స్వాతంత్ర్యప్రదానముపై నాధారపడి యుండునని మున్నుండే చెలిపియుండిరి. ఈ తరుణమున స్వరాజ్యప్రదానమునకు భంగముగలిగించి అమెరికావారి తోడ్పాటు బోగొట్టుకొనుట అవివేక మగును. బర్లెండునకు స్వాతంత్ర్యమును నిరాకరించుట, సంగ్రామోద్దేశముల కనుగుణ్యముగ నుండవని, ప్రధానమంత్రిగా రిదివరకు చెలిపియున్నారు. కావున, కార్యము మొదలగువారు తమ ప్రాతికూల్యము నికనయినను విడనాడి, ప్రభుత్వము వారి ప్రయత్నములకు తోడ్పడుదురేని ఆంగ్లదేశ క్రతిభను కాపాడినవారగుదురు. లేనియెడల, సంగ్రామ మధ్యమున, అంతఃకలహములు, అనవసరందోళనమున కెడమిచ్చును. ప్రభుత్వమువారి సమయమున ఎటుల ప్రవర్తించెదరో యని, ఎదురుజూడబడుచున్నది.

కపర్తీగారి తీర్మానము

కపర్తీగారి తీర్మాన మసభ్యమని, కొందరసభ్యము జూపుచున్నారు. ఇట్టి విమర్శకులు, దేశమున బీడుపడియున్న శాశ్వతాహములను ప్రజ్వలించ జేయుటకు మార్గముల మాత్రము జేలువ లేకున్నారు. ప్రభుత్వము వారయినను కొలది పైనిక సంఖ్యలతో ప్రస్తుతము సంతృప్తి జెందవలసియున్నారు. నిరుపమాన మగు ప్రతాపవహ్ని జనించుటకు, కపర్తీగారు ముఖ్యమార్గమును సూచించిరే గాని, వారు ఘోరదోష మెన్నియును గావింపలేదు. ఈ విషయమై వంగదేశపు సంగ్రామసభలో నుపన్యసించుచు, బి. చక్రవర్తిగారు కపర్తీ తీర్మానము బేరమాడుటకు ప్రవేశపెట్టబడ లేదనియు, పైని కుల సంఖ్యలను వృద్ధిజేయుటకే ప్రవేశపెట్టబడ ననియు, స్పష్టముగ జెలిపిరి. కపర్తీ తీర్మాన మంగీకరింప బడినను, అంగీకరింప బడకపోయినను, ఆంగ్లసామ్రాజ్య లాభముల గుర్రెటుగు విద్యాధికులు సంగ్రామ విజయమునకు శక్తివంచనలేక తోడ్పడుదురు. కాని విద్యాగంధము లేని ప్రజాసామాన్యమునకు భాషాప్రదేశము గలిగించి, రజోత్సాహమును వారిలో పురికొల్పుటకు ఉదార భూయిష్టము లగు రాజకీయ సంస్కరణము లధికముగ తోడ్పడవని, నాయకులు విశ్వసించుచున్నారు.

ధరల నిర్ణయము

సింధుదేశములో ధరల నిర్ణయమున కప్పుడే ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఇందుకొరకై అధికారులు నియమింపబడిరి. ప్రజల మొరలను వినుటకు వాడుసంఘము లేర్పరుపబడును. ఈ సంఘములు పదార్థముల ధరలను కనుగొని, ధర లధికముగ నున్నయెడల కేంద్రసంఘమునకు జేలువును. ధరలు నిర్ణయింపబడినయెడల, ఆ నిర్ణయమునకు భంగము కలుగకుండ ఈ సంఘములు చూచుచుండును. గృహముల అద్దెలు గూడ నిటులనే నిర్ణయింపబడును. సరసమగు ధరలకు విక్రయించు షరతుగూడ, వర్తకులకు సర్టిఫికేట్లు లొనగబడును. అట్టి వర్తకులకు సరకులు ముగ్గుగ జేరుటకు, రయిలు కంపెనీవారితో నేర్పాటు గావింపబడును. మ్యానిసికలు సంఘములు అంగణుల దెరచు విషయము గూడ నాలోచింపబడును. సింధు ప్రభుత్వమువారి మార్గము నన్ని రాష్ట్రముల వారును అవలంబించెదరని దలచెదము. ఈ విషయమై ప్రజల తోడ్పాటు గలుగొని, అధికారులు పనిజేయుచో, కార్యమునులభముగ కొనసాగును.

ప్రారంభవిద్యాశాసనము

ఈ శాసనమునుగూర్చి, యోచించుట కొకసభ, ప్రభుత్వ యాజమాన్యమున 14 వ తేదిని ఉదకమండలమున జరుగునని, ప్రకటించబడినది. ఆహ్వానము లనేకుల కంతుబడినని గూడ జెలియుచున్నది. ప్రారంభవిద్య నీతరుణమున నెలకొల్పుటకు ముఖ్యవసరము గన్పించుచునే యున్నది. సంగ్రామము గూర్చి సరియగు సమాచారమును వెల్లడించుటవసరమని, ప్రభుత్వమువారు చెలిపియుండిరి. విద్యలేకబోవుటచే, ప్రజాసామాన్య మే గాలివార్త యైనను నమ్మి భయపడెదరు. పత్రికల జదివి గ్రహించుట వారికితగిన విద్యలేదు. సంగ్రామావసరములలో విద్యాప్రదాన మొక ముఖ్య విషయ మని జేలుచున్నది. క్రితీశేషులగు గోక్షిగారు వెల్లడిజేసిన సత్యము అనుసరణయ మని యీ వాడెల్లరకును దృష్టోచరమగుచున్నది.

రాజ్యాంగ సంస్కరణములు

సంగ్రామము మిత్రమండలి దేశములలోనే గాక, శత్రుదేశములలో గూడ స్వాతంత్ర్యభావములను వ్యాపింపజేయుచున్నది. నిరంకుశమునకు పేరెన్నిక గన్న, క్రమ్యాలో గూడ రాజ్యాంగ సంస్కరణములు గోరబడుచున్నవి. యుద్ధాంతము వరకును ఎటులెటులో సంస్కరణప్రదాన మాపి వేయబడినను, శత్రుదేశములందు గూడ ప్రజలు నిరంకుశమును సహించుట లేదనియు, ఇక కొంత కాలమునకు కైజరుగారి యధికారము గాని, ప్రవ్యయ నిరంకుశము గాని నిలువనేరదనియు, సూచనలు వెల్లడియగుచున్నవి. ఆ సమయముననే, మిత్రమండలి వారి క్రతిజ్ఞ నెరవేరును. అట్టి కాలము త్వరలో సమీపించు గాక!

భగవాన్ తిలక్.

ఆంధ్రదేశ సంచారము.

అయ్యా, డిసంబరు నెలలో దేశీయమహాసభకు వెళ్ళినపుడు ఆంధ్రదేశమును కొందఱు భగవాన్ తిలక్ గారిని ఆంధ్రదేశమును సందర్శించి మమ్మి కృతార్థులనుజేయ ప్రార్థించియుంటిమి. ప్రభుత్వమున మరలాదేశము నంతయు సంచారముచేయ వలసియున్నదనియు నావల రాయబారము తెళ్ళవలసియున్నదనియు కాన ప్రస్తుతము మాప్రార్థన నంగీకరించుటకు వీలులేదనియు నట్టిక సమయమున తప్పకవచ్చెదననియు నానతిచ్చి యుండిరి.

మన యదృష్టముననే గాబోలు రాయబారము నిరోధింపబడినది. భగవాన్ తిలక్ గారి ప్రతికూల్యమును బొంబాయి స్వరాజ్య సమితి పక్షమున నమోదుముగ పనిజేయు స్వాధ్యక్షాగియు నగు క్రియత తపిదాసు డి. సంఖ్య గారు రెండుదినములక్రిందట నాకొక యుత్తరము వ్రాసియున్నారు. అందు భగవాన్ తిలక్ గా రాంధ్రదేశమున సందరించుట కీనమయము తగియున్న దనియు మీ రందఱు నాహ్వానించిన తప్పక రాగల రనియు, అందులకు తాను పూర్తిపడగలననియు కాన మీ నాయకులకు జెల్పి కాలయాపనచేయక జేగిపడవలసినదనియు వ్రాసియున్నారు.

ఆంధ్రనాయకులారా పాఠకులారా ఈ సుమాహూర్తమును బోగొట్టికొనక ఆయా జిల్లాల వారందఱును మేల్కొల్పి తమకర్తవ్యమును నెరవేర్చి కృతార్థులు గా ప్రార్థింతురు. భగవాన్ తిలక్ గారు రావలసిన యవసరమును గుఱించి గాని అందునకలుగు మహాపకారమును గుఱించిగాని నే నిచట నే కలుపు తెట్టుట యవసరము. లోకమంతయు నెరింగిజే కాన, ఆంధ్రదేశమునందున్న ప్రతిసంఘము ప్రతిస్వరాజ్యసమితి భయపడిన ప్రతిప్రజానాయకుడును తెలుజ్జే భగవాన్ తిలక్ గారి నాహ్వానించుచు కంత్రినార్తల శక్తియుల నంపుదురని నమ్ముచున్నాను. క్రియత సంఖ్యగారికిని వ్రాయుచున్నను, వారికి “ఇండియన్ హోమూను” తిరు, 785 గిరిగా, బొంబాయి” అని వ్రాయ వలయును. ఈ నాయకత్వమును బట్టికాక భగవాన్ తిలక్ గారు మన శ్రద్ధాభక్తులనుబట్టియు ప్రస్తుతి విషవస్థిని బట్టియు, మన మనుగడగోరు తమరందఱు తమకర్తవ్యముల నెఱింగి భక్తులు గాగోరుచున్నాను.

చేన్నత్రీ మే నెల 4 చతుర్దేయల పేంకటకల్పవృక్ష.

చిరపామహానంగాముము

(రైతుకు ప్రీతి)

గ్రేటుబ్రిటను

ఆంగ్ల కార్మికవర్గమువారి నిర్బీతము.

లండను, మే 2:— ఈవినింగు ప్రాంతపు పత్రిక వారికి ఆంగ్ల హెండర్సన్ గారిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:— దేశాక్రమణ వ్యక్తమగుచున్నది, యుద్ధనష్టమును పూర్తిచేయ గోరమనియు జగ్జనీయు లాభ్యకొని, ఏయే రాష్ట్రము లాయా రాష్ట్ర కర్షణవహరములను చక్క జేసికొనవచ్చునని జర్మనీయు లామోదించునంతవరకు జర్మని సోపాను డిమాండ్లు పక్షము తోడ రాయబారములకు దిగను. ఇంతియగాక ఈసూత్రమును జర్మనివోరణమువారు గమనించుకొని చేయ వైపక్షము వారు వారికొత్తిడి గలిగింప నున్నట్లులే యుండవలయును. దొరతనము వారికి కష్టముగనుండి సమరగమనికకు భంగకరముగ నుండు నేకాగ్రమును తాము జనుపమని హెండర్సన్ గారు స్పష్టముగ వచించె.

పార్లమెంటు ప్రజాసభ

రష్యా విప్లవము.

లండను, మే 2:— సెంట్రాల్ గాడునగరమున మరల విప్లవ మారంభమయ్యెనని అధికారిపూర్వకముగ సమాచారము వచ్చియుండుట తేదని ప్రజాసభయందు బాల్ఫూరు గారు చెప్పిరి.

ట్రెంకార్డు సేనాని

ట్రెంకార్డు గారి సామర్థ్యము నెట్లు వినియోగించిన ను తల్పిష్టముగ నుండునని సర్ విల్లియము బెవేయరు గారు విచారించుచున్నారని చేయిర్దగారని.

సర్ జాను జెల్లికో గారు

జెల్లికో గారిని ముఖ్యముగ నొకస్థానమునందుంప నొకా దశాధికారులు నిశ్చయించి యున్నారు గాని జెల్లికో గారి యున్నతపదవిని బట్టి వారి కిష్టమగుస్థానము లభ్యము కావ న్నది. ఈయన కొక యున్నతపదవి యొసగబడినది గాని కొన్ని కారణములచే నీ రాయద్యోగము నంగీకరింపక పోయి రనియు, వీరు పొందుపరచిన హేతువులు కడు ప్రశంసనీయు ముతై యున్నవని బోనరులాగారు చెప్పిరి.

సర్. ఎడ్వర్డు కార్నసుగారు.

లండను, మే 2:— యూరోపుదేశ మంతయు ప్రమాదదశయందు పడి కొట్టుకొనుచుండగ ఇర్లాండు స్వపరి పాలనాసమన్వయ బహులదీయుట కేల మవివేకమని కార్నసు గారు దక్షిణ ఇర్లాండు యూనియన్ పట్టా కార్యదర్శికి వ్రాయు చున్నారు.

ఇర్లాండు స్వపరిపాలనము

కృత్రికవాదము బలమగుట

లండను, మే 2:— డెయిలీ న్యూసు విలేఖకు డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— ఇర్లాండు రాజ్యాంగవిధానమున దొర తనమువారు కష్టములయందు చిక్కుకొనిరి. రాజప్రతినిధిత్వము ను కలుపుర ప్రభువులు నిరాకరించిరి. స్వపరిపాలనా కాసన మును తయారుచేయ బూనిన కమిటీవారు తమ కార్యమును నిర్వీరింప లేదు. ముందువారమున కాసనము పరిశాసభయం దుపపాదితమగు నను నాక వ్యర్థమైనది. పూర్వాచారపరాయణులు స్వపరిపాలనమును మిగుల పట్టుదలతో నెదిరించు చున్నారు.

ఫ్రైదీలను మార్చుకొనుట.

లండను, ఏప్రిలు 30:— ప్రజల మందీరమున ఆంగ్ల తురుష్క సమాధానపు బొడంబడిక గూర్చి టెటోగారికి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు హోపుగారిట్లనిరి:— 18 మాసముల కంటె నెక్కుడు కాలముండిపోయిన ఫ్రైదీలను మార్చుకొనుట గూర్చి ఇంతవర కేత్రుదేశముతోడను ఒడంబడిక చేసి కొని యుండలేదు. బ్రిటిషు తురుష్క యుద్ధ ఫ్రైదీల గొక తటస్థదేశమున కంపదగునను టెటోగారి నూరవ అసాధ్య ముగ నున్నది. హవ్యాయ విలియమ్సుగారికి వారిట్లు ప్రత్యుత్తరము మొసగిరి. ఆంగ్ల తురుష్కపు ఒడంబడిక ప్రకారము తరు యిష్టముకచ్చిన బ్రిటిషు ఫ్రైదీలలో చేయమందిని తురుష్కులు విడిచివెట్టెదరు, ఇందు మిక్కిలి అసాధ్య స్థితియందున్నవా

ర్భచేప్పబడవచ్చును. అతిదగ్గర స్థితియందున్న వారు మాత్రము వైద్యోగీయసంఘముచే పరీక్షింపబడుదురు. అందు ఇద్దఱు తురుష్క వైద్యులు ఒక బ్రిటిషు వైద్యుడును నుండురు. దేశలోగ్యస్థితి ఆంగ్లజర్మను ఒడంబడికలతో యుండగలదు.

లండను, మే 2:— క్రిందటివారము 30:4 ఇటలీ ఒడలు స్వంత రేవులను జేరినవి. 30:3 అచటినుండి బయలుదేరినవి. చిన్నపడవ ఒకటి ముంచివేయబడెను.

బొంబాయి హైకోర్టు జడ్జి.

లండను, మే 2:— సర్ ప్రాన్సి డేవిలరు గారు దక్షిణ మునకు విడుదలయొసగ గానె 20 వ తేది నుండియు ఎమ్. హెచ్. హెర్బర్డు గారు బొంబాయి హైకోర్టు జడ్జిగా నేగ్గుకు నురు. ఈ ఏర్పాటును శ్రీ రాజు గా గామోదించిరి.

యుద్ధానంతర వర్తకము

లండను, మే 2:— బల్కే కమిటీయందలి బాల్ఫూరు ప్రభువు గారు యుద్ధానంతర వర్తకమును గూర్చి మరొకటి నివేదన మును తెలియబరచెను. యుద్ధానంతరము శత్రుదేశముల కెగు మతులు బోకుండ నిరోధించవలయునను ప్రయత్నములు అసాధ్యములు ననవసరములు నగు. మధ్యకాలమున కొన్ని ముఖ్య సామగ్రులను గూర్చి మిత్రమండలివారును బ్రిటిషు సామ్రాజ్య మువారును తమలో నేవీయో ఒడంబడికల గామించుకొని తగిన యేర్పాటుల సుసరించుకొనిన యెడల పూర్తిను తీర్మానముల ప్రకారము జరిగింపవచ్చును. లై సెన్సు తీసికొనిననే తప్ప కొన్ని యెగుమతులను దిగుమతులను బహిష్కరించుచు కాసింపుటకు బ్రిటిషు దొరతనమువారికి పూర్వాధికారము మొసగు టావశ్యకము. యుద్ధానంతరము శత్రుదేశములకు తగిన సరకు లభించుటకుగూర్చి నివేదనమునం దిట్లున్నది. ఇట్టి సరకుల నిరోధించునెడల అంతర్జాతీయ కర్షణవహరములకు చాల కష్టము కలుగగలదు. అట్టి యేర్పాటులవలన నంతగా లాభము లుండునాయని సంఘమువారు రమమానించుచున్నారు. ఉన్నిని గూర్చి ఆస్ట్రీయా జర్మనీలు చాలవరకు ఆస్ట్రీలియా దక్షిణా ఫ్రీకాలమీద నాధార పడి యున్నవి. వివిధ వలస దేశములకున్నిని బాగుగ స్వాధీనము చేసికొనునమిత్రము యుద్ధానంతరము వెంటనే తగినయేర్పాటుల జేయు టావశ్యకమని సంఘమువారు తలంచుచున్నారు. యుద్ధానంతరము శత్రుదేశ ములకు ఇనుమునుఉత్పన్ను బోకుండునటుల తగినయేర్పాటుల జేయు టావశ్యకమని సభవారి అభిప్రాయము. కొన్ని ముదు కపటాధములు ప్రపంచపు ఆకర్షకతలకు చాలకుండ నుండ గలవు. అట్టివాని మిత్రమండలి వారు సమముగ కొనుక్కొన దగునని సభవారు నూచించు చున్నారు. గ్రేటుబ్రిటను నుండి వారమును, ఉన్నిని ఎగుమతి జేయుటకుగూర్చి దొరత మువారు కొన్ని నియమముల విధింపవలసి యున్నది. రాక్షసి బొగ్గు, యంత్రపురులు వీని నెగుమతి చేయుటలో దొరత నమువారు చాలాకారూకత గలిగియుండు టావశ్యకము. సం ఘమువారి నూరవల వలసదేశములకు కష్టకరములగు తోచిన యెడల వారు శత్రుదేశములకు సామగ్రి చిక్కకుండ నుంకము లను హెచ్చించి తటస్థ దేశములు తాముతీసికొనిపోవు వస్తు వులను శత్రువుల కవ్యవండునట్లు జాగరూకత వహింపవల యనని నూచింపదగును. యుద్ధానంతరము “టంగుప్రీతు”ను సామ్రాజ్యముననే తయారుచేయు టావశ్యకమని సంఘము వారి ఉద్దేశము. వోల్ఫ్ గు సామ్రాజ్యమునుండి వైకిపోకుండ చాల అధికముగ వస్తు విధింపబడవలయును. ప్రస్తుతపు శత్రు దేశములచే చేయబడిన వస్తువులు యుద్ధానంతర మైదొడ్ల వర కును దిగుమతి చేయరాదని కాసింప వలయునని సంఘము తెలుపుచున్నది. కొన్ని కొన్ని పరిశ్రమల నభివృద్ధి నొందించుటకు సహాయ మొసరించుటకు ప్రత్యేక పారిశ్రామిక సంఘము లు నెలకొల్పబడవలయుననియు అందు అనుభవజ్ఞులందఱు వల యననియు, జాతీయభివృద్ధి కావశ్యకములగు వస్తువులను తయారు చేయుటకు దొరతనము వారే పూనుకొన వలయునని యు సంఘమువారు తెలిపిరి.

పశ్చిమరంగము

ముట్టడిని తొలగగొట్టుట

లండను, మే 2:— హెబూ టెగ్సు పరిసరమున మే ముశ్రువులను వెనుకకు గొట్టితిమి. రెండవ ప్రెస్టు టెగ్సులని హేగు గా రభినందింపుచు, ఆయుత్తరమున లిస్ ఉత్తరభాగ మున జరిగిన సమరమున 29 వ డివిజను సైనికులు గనుపరచిన పరాక్రమమును శ్లాఘించిరి. ఆరెంబరీను బేలికెలల పరిసర మున 39 వ డివిజను ప్రశంసనీయుముగ వర్తించెను. లిస్ సం గామీరంభదినముల యందును ఏప్రిలు 14 వ తేది యుద్ధ మునను 88 వ డివిజను మహాసాహసమును జూపెనని సర్ డగ్లసు హేగు గారు తెలియజేయుచున్నాడు.

ఆంగ్ల నైమానికులు.

లండను, మే 2:— నిన్నటి దినమున వాతావరణస్థితి ప్రతిబూలముగ నుండుటచేత విమానములు విరివిగ సంచరింప నవకాశ మొదవక నోయెను. 2 వ తేదీని ధియాన్విల్లు ప్రేష నువై నొక టెగ్సు బాంబులను వేసితిమి. కాల్వపట్టు యంత్రాలయముల యందు తనూబులను నిప్పుంటుకొనెను. రైలు ప్రేషను బారకీదులు మున్నగువాని నుండి ధ్వనులు విస వచ్చెను. విమానము లన్నియు మరలిపోని సర్ డగ్లసు హేగు గారు తెలియ జేయుచున్నారు.

ఒక స్థానమును బట్టుట

లండను, మే 2:— గత రాత్రి పరాసువారిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు:— ఏవరు ఉత్తర దక్షిణ భాగములు రెండింటి యందును శత్రుస్థితి సంగ్రామము ప్రశయముగ జరిగెను. హంగార్ల అరణ్యమునందు మా ప్రెస్టుములు చాల భాగము ముందునకు బోయినవి. బ్యూనెఅరణ్యమును మేము బట్టి ర మర ఫిరంగులను వశపరచుకొని 30 మంది శత్రువైనికులను బంధించి తిమి. పేరోయిఅరణ్యమునకును వాల్టెనులకును నడుమభాగ మున శత్రుస్థితి సురము నడచుచున్నది.

శత్రువులు ఈవెసు యొద్ద నోడిపోవుట.

లండను, మే 2:— ఈ వెసు యొద్ద శత్రువులప జయమును పొంది రనుటకు, వారోనర్వసున్న సంధియత్నములై బలరత్తరమగు ప్రమాణములై యున్నవి. పోపు గారు మరి యొక సంధి లేఖను ప్రకటించురని జర్మని పత్రికలు వ్రాయు చున్నవి. తటస్థ రాజ్యములయందు జర్మనివారి యేజెంట్లు సంధి విషయమున చురుకుగ వర్తించుచున్నారు. సంధిని గూర్చి ఆస్ట్రీయా చక్రవర్తియు, బెరను చెరియగారును, జర్మనీ చక్రవర్తిని సందర్శింప బోయి యుండవచ్చును. మిత్ర మండలివారిని వేరువరుప, ఇటలీ రాష్ట్రమువైరుల గవ్యస్థా నమై యుండునని స్కాండినేవియా పత్రికలు వ్రాయుచున్నవి.

శత్రుసేనల నాపుట

అమెరికావారి రాక.

లండను, మే 2:— బైరు లారువారముల కాలమున తీవ్రమగు యత్నముల సుసర్వయు ఈవెసు ఏమియన్నులను వశపరచుకొనబాలరైరి. అమెరికావారు వచ్చునంతవరకు మిత్ర మండలి శత్రు సేనలను ఆపగలదని వైయంకేము ఋజువుచేయు చున్నవి. అమెరికావారు యుద్ధరంగమునకు వత్తురని జర్మ నీయు లదరిపడుచున్నారు. ఈలోపున ఆస్ట్రీయాయందలి చిక్కులు మరింతగాఢమై పర్యవసానమును తేల్చుగలవు. ఆస్ట్రీ యా హంగరిరాష్ట్రముల యందు సంభవమైన మంత్రకర్మ సం దిగవ్యవస్థ లింకను పరిష్కరింపబడలేదని డెయిలి మెయిలు వ్రాయుచున్నది.

సమరమున విరామము.

లండను, మే 3:— ఆంగ్లేయుల ప్రధాన స్థానముల నుండి రైటురు విలేఖకుడిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు.— హేగ్ గు పశ్చిమ భాగమునను, బిల్లర్సు బ్రిటానెప్రదేశము చుట్టు నను జగ్జనీయులు నేటియందయును అగ్నిగోళములతోడ ముట్టడించిరి. పదాతియుద్ధ మారంభము కాలేదు. అవస్కందన మును మరల శత్రుముగ ప్రారంభింపజేయ శత్రువుల యుద్ధ మమై యున్నట్లు గానవచ్చుచున్నది. సమరమున లభ్యమైన యావిరామమువలన మేము సన్నద్ధుల మగుచున్నాము. బుధ వారమున ఏంకరు దక్షిణభాగమున మేముముట్టడించి విజయ మునొందితిమి. వాతావరణస్థితి యనుబూలముగ నుండుటచే మా నైమానికులు వాయుమండలమున కెగ్గి శత్రువులకధికమగు : వస్తుమును కలిగించిరి.

ఇట్లు :- పోలవర తాగు నీటి ప్రాజెక్టును నిర్మించుటకు అవసరముగా ఉన్న భూములను సేద్యమునకు వాడుకలోకి తెచ్చి పెట్టినందుచేత దేశమునందు విస్తారముగా ఆహారము లభింపగలదు.

ఆసియా

గుజ్జపు బండి వానిని వెంబడించుట:— బొంబాయిలో గత కనివారమునాడు రూదరు రామ్మదేన్ అనునొక గుజ్జపు బండివాడు లిమింగుటకోరోడ్డుమీద బండిని లోలుకొని పోవుచుండి ప్రమాదమున బండిని ఒక స్త్రీ మీద నుండి లోలుకొని పోయెను. ఆమె నేలబడి కొట్టుకొనుచుండెను. మృగ్ధస్థుల కొందఱామెను వైద్యకాలకు దీనుకువెల్లరి. మఱికొందరు బండిఆపవలసినదని కేకలువేసిరి. కాని వాడు వారి నలక్ష్యపెట్టి బండిని మరింతదగ్గ నడపించు కొనివుచుండెను. లిమింగుటకోరోడ్డు పోలీసు స్టేషనులో నొకకన్స్టేబుల బండిని ఆపుటకు యత్నించెను గాని బండియదురునకు నేలబడి తలపగుల గొట్టుకొనెను. పిమ్మట మఱికొందరు మూకచేరిలో బండివానిని వెంబడించిరి. తుదకొకడు సాహసించి బండి డ్రావము దెరచి బండిలో ప్రవేశించి కల్లెములను చేతవుచ్చుకొని బండిని ఆపెను. నలుగురు కలసి బండివానిని కొట్టుటకు ప్రారంభించిరి. 4, 5 దెబ్బలుతిని వాడు మెల్లగ వారినుండి తప్పించుకు పారిపోవగలిగెను.

గోదావరి జిల్లా రామచంద్రపురము తాలూకా పెనికేరు నందు కేండ్ పేక్షర భండారము స్థాపించబడినది.

కృష్ణా జిల్లా నందిగామ తాలూకా మాధవరములో శ్రీరామలనాథ కల్యాణోత్సవము అతివైభవముతో జరుపబడినది. రాత్రి బోద్ధపాతశాలవారు గయోపాఖ్యానము ప్రదర్శించిరి. 21వ తేదీని మునగాల ఎట్టేటుకు ప్రస్తుతము అసిస్టెంటు దివాను ఏ. ఆర్. రమణయ్యనాయుడుగారి యాధిపత్యముక్రింద మాధవరము శ్రీ లక్ష్మీమోహన పుస్తక భండారసభ జరుపబడినది. విద్యనుగురించి అధ్యక్షులు చక్కగా సుపర్యసించిరి. అయ్యదేవరలక్ష్మీ నరసింహరావు, మాదిరాజు కోటేశ్వరరావు, కోదాటి కృష్ణకౌరవు, నరసింహరావువారలూ రామలింగేశ్వరరావు గారు వ్యవహారముగ సుపర్యసించిరి.

కేరళకు లాకర్లు వ్రాయుచున్నాడు:—గోదావరి జిల్లా రాజవోలుతాలూకాలో రాజవోలుకు 3 మైళ్లదూరమున గల పాలగమ్మియను గ్రామమునకు గతనెల 26 వ తేదీ సాయంత్రము ప్రాధెనకు బుజును రామాజోగారావు గారు విచ్చేసి 23 తేదీని ఆగ్రామమునకు విద్యజ్ఞనమహాజనుల యెదుట జాతీయవిద్యనుగురించి ఉపద్యసించిరి. తరువాత రయి తులనందరితోను వారును బీదస్థితికి తగినట్లులు జాతీయ విద్య నభ్యసించి భారతమాతను నిత్యము సేవించుచుండవలసిన దనిబోధించిరి. వారు ఆగ్రామమునకు పాతశాలబాలరందరి కిని వ్యాయామవిద్యాభ్యాసము చేయింపఁజేసినదని కొన్ని కొన్ని వ్యాయామసాధనములను బోధించి, హెచ్చరిక చేసి లక్ష్మీపుత్రులను, ధర్మస్వరూపులు శ్రీకృష్ణారఘవతిగారి మీదుగా జాతీయరఘవతి వ్యాయామపాతశాల అనుపేరుపొస నడపి దానికు ఏర్పాటులనుచేసి కొంతమంది పంచాయతీ దారుల నేర్పరచిరి. మధ్యాహ్నము ప్రాధెనకు గారు తమవ్యా యామవిద్యా కళ్యాణమును సాపిరి.

ఒకరిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—పల్లెటూర్లు మొదలు పట్టణముల వ్యవస్థలను, బీదవారు మొదలు భాగ్యవంతులవరకును బాలరకు విద్యయే ప్రధానమని యెంచి విద్యాభివృద్ధి కయి పాటుపడు ఈజోలలో, మా కయికలూరు తాలూకా మొత్తం సుమారు నూరుగ్రామములకు ఒక్కలోకరు శిశువందరి పాతశాల యైనది. తేక, ఉండియున్న ప్రైవేట్ పాతశాలలైనను సరిగా బాలరకు విద్యగరపని దురవస్థను గుడిపాటి కేశవ శర్మగారు పరిశోధించి వారిమిత్రులను జూచి కైకలూరు గ్రామమును శ్రీరామ ఆంధ్రలోకరు శిశువందరి పాతశాల నొక దానిని గడిచిన మార్చి 29 వ తారీఖున స్థాపించినందులకు కడు సంతసించుచున్నాము. సదపాతశాల జయముగావృద్ధి సొందు నో శిశువందరి సంకేతముచే కొందరుపాతశాలకు తమబాలు ర పంపసంకయించుచున్నారు. అట్టిసంకయము బొంద నెంత మాత్రమును అవసరములేదు. అన్నివిధముల పాతశాల వృద్ధి సొందునని మాధ్యమకము. కాన మాపాతశాలకు మాతాలూ కాజనులు తమబాలుర పంపెదరినెంతలచెదము. దేశభిమానులు విద్యాభిమానులు నగు జనులందరు మాకు తగుసహాయ మొనర్చి మాసాహసమునకు తోడ్పడ వేదేదము.

ఒకవిలేఖకు డిక్టే వ్రాయుచున్నాడు:—వైజాయలూకా కాలేజి గ్రామకాపరస్థుడు పరచా అసంత రామయ్యగారు జగ్గయ్యపేట గ్రామమునందు నేటికాటుదిన సములనండి వచ్చి పురియను నొకవ్రతమును జేయుచున్నారు. ప్రతిదినము అయిదువందలమంది బ్రాహ్మణ్యమునకు శ్రీ చంద్ర హోళేశ్వరస్వామి దేవాలయములో సమారాధన గావించబడినది. ఇదిగాక వైష్ణవులకును శైవులకును ప్రత్యేకము సమారాధన గావించబడినది. సుమారు దాదాపుదల దూరములనుండి గూడ బ్రాహ్మణులువచ్చిరి. ఆయాజాతిజనులు సలక్షణముగా సమారాధనలు గావించిపిమ్మట రూపాయల సంఖ్యన యిచ్చు బడినది. గోదావరీదాసములు విరివిగా నివ్వబడినది. ప్రస్తు తము కలవరకాలములో అనేకమందికి పిండివంటలతో సహా యాటుదినములు సుమారు దాదాపువేలరూప్యముల వెచ్చించి అన్నదానము జేయుటవలన వారియదారసాహసమును వారి బ్రాహ్మణభిమానమును దేశవిదితము లైనది. మాయూరిబ్రా హ్మణులలో కూటికితేక ను ప వ స య వార రు దు. పిరిలో చాళువుంది కి భూములు ల గ ల వు. కొంత మంది బెండ్లెండు గంటలవరకు ముష్టి నెత్తి లేచుదినముల గ్రామములో నేడినను సంతోషించినది. ఆఖరు ఐదవనా శాఖ అధిపతి గూడాయలూ యాజ్ఞికి తగ్గింపబడినది. బా కొక్క

రును లేరు. కూలివారికి తేసికొను బీదలయకన్య కడు విచారకర మైయున్నది. దినమునకు రూపాయ సంపాదించినను గుటుంబ మునకు బాలకున్నది. ఇట్టి స్థితిలో గూడ బీదసాదల కింతయ న్నను జేయనిలోపము తక్కు వచ్చి పురివ్రతము చక్కగా నెఱవేర్చబడినది. మొత్తముమీద మా గ్రామము సం దోక ఘన కార్యము జరుపబడినందులకు సంతసిల్లుచున్నాము. భగవం తుడు అసంతరామయ్యగారి కామురానోవైశ్వర్యముల నిచ్చుగాక! ఇట్టి సత్కార్యముల గావించునెందు ప్రతివారును విచారణచేసి కూటికితేక మాకు బీదసాదలయం దనగ్రహ ముంతుగుగాక యని కోరుచున్నాము.

రాజకీయపు ఒత్తిడికి తాళబలక మిక్కిలు (ఆఫీస్ ఫ్రాన్సు) నందు నివసించుచున్న బహిష్కృత వజీరు లెల్ల రును ఏప్రిల్ 28 వ తేదీని అచటి రాజకీయ ప్రతినిధి వానా గారిని శరణుజొచ్చిరి. శరణుజొచ్చి వారలలో ఆఖిర్ జాను మొదలుగాగల నాయకుల నేతలు గలరు.

ఆంధ్ర దేశము - జాతీయవిద్య. ఆయా, జాతీయవిద్య నిమిత్తము ఆంధ్రదేశములో కొంత సామ్య వనూలయట్లు తెలియుచున్నది. ఆసామ్యతో నులభముగా శ్రీల నిమిత్తము లెజిషలేటోగారి, గుంటూరు లోగారి, పేటపాలెములోగారి సాంకేతిక, పరిశ్రమలతో కూడిన ఒక ఉన్నత పాతశాల స్థాపించవచ్చును. విశేష మందికి బాలరకు జాతీయవిద్య చెప్పించియెడల వారిజీవో పాయమునకు కష్టముగనుని తలంచుచున్నాడు. శ్రీలకు మాత్రము జాతీయ విద్య చెప్పించియెడల త్వరలో శ్రీవిద్య వృద్ధి పొంద నేరదనియు ఉన్నత బాలికా పాతశాలలో శ్రీశిక్షకులుగా పని చేయుటకు జాతీయ విద్య చెప్పించుట ఆత్మగౌరవకరము ఉన్నది. ఇదియును గాక ప్రభుత్వమువారు సరిసాఫరుం, విజ్ఞానచంద్రికా పత్రికల లో తేరినవారికి శిష్యులుగా నియమించుటకు ఉత్తరపు జారీచేయుటచేత జాతీయ విద్య చెప్పి శ్రీల ఉన్నతపాతశాల లకు తప్పకుండా ప్రభుత్వమువారు సహాయము చేయగలరు. లేదా పత్రికలలో స్థానము అయినవారిని శిష్యులుగా నియ మింతురు. పంపు వివరించిన సలహాప్రకారము చేయుటకు ఇష్ట ములేనియెడల చెన్నపట్టణములో స్థాపించబడు జాతీయ విద్యాశాలలో చదువుకొనుటకు ఆంధ్రదేశములో వనూలయిన సామ్యతో కొంతమంది శ్రీలను చదివించియెడల త్వరలో శ్రీవిద్య వృద్ధిపొందగలదు.

రంగాభట్ల గున్నయ్యశాస్త్రి.

మొంద గు. రోడ్డును సదునుచేయు కల్లరాతి రోడ్డు రోలర్లు గుం టూరుజిల్లా, వినిగట్ల కొండనుండి 25 కావలయును. ఒక్కొక్క రాయి కైవారము 4 అడుగులు పొడవు 4 అడుగు లుండవల యును. మే నెల 10-వ తేదీనకు మాత్రమే మొదల రంగీకరింప బడును. లెజిషలేటో ఒప్పించబడు స్టాను రోలరుకు ప్రత్యే కముగను, ఇవన పనికి యగునులను అవర్చదము కలుపుకొని పేరుగను ధరలను ప్రత్యేకముగ తెల్పవలెను. రోడ్డు రోలర్లకు తమ ప్లాక్లైన దాఖలు చేయవచ్చు ను. లేక మొదల ప్రియకొరువారు మంజూరైన ప్లానును, ఎట్టి పేటును బందరు డిప్రీవ్బోర్డు ఇంజినీరు కచేరీలో చూడ నగును. 1171 ఎల్. ఎఫ్. ఇంజి టి. కె. టి. వీర రాఘవాచారి. నీరుపెను, కృష్ణా, చిరీపట్లము 30.4-18. ఎల్. ఎఫ్. డిప్రీవ్బోర్డు ఇంజినీరు.

అమృతవల్లి

మనోరంజకమైన నవల.

విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథమండలియందు బంగారుపతక ములను బొందిన కంచనవల్లి కనకమ్మ విరచితము.

దీని నెల 1-4-0

గ్రంథకైలి మనోహరము. కథ రసవంతము.

భావములు గంభీరములు. చదివి ఆనందించుటకు తగినది.

చిరునామ: ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

1, తంజు శిల్పివీధి, చి. టి. వావిరాజు.

Bombay
The All-India Congress Committee.
Sits for 5½ Hours.
Recruiting to be Helped.
KHAPARDE'S MOTION ENDORSED.

BOMBAY, May 3. The All-India Congress Committee met here to-day and sat for five and half hours. The proceedings were held in private and reporters were afterwards informed that long resolutions had been passed but were not yet in the form which made it possible to issue them to the press. It is understood that the meeting decided to help forward the campaign for recruiting for the army, endorsed Mr. Khaparde's motion that he wanted to propose and resolved to support the "no-rent campaign" started by Mr. Gandhi in a part of the Kaira district in Gujara t

BOMBAY, May 3. The King has approved of the appointment of Mr. M. H. Hayward as Paine Judge of the Bombay High Court from May 20th, on the retirement of Sir Stanley Batchelor.

Amendment of Railway Act.
Bombay Corporation's Suggestion.

BOMBAY, May 3. In reference to the enquiry by the Local Government regarding the amendment of the Railway Act, the committee of the Bombay Corporation have suggested that there should be statutory obligation on railways to communicate to the Municipality all projects for laying new lines across public streets involving the acquisition of municipal lands or alterations in the existing level crossings within municipal limits to enable the municipality to submit to the Government of India their views before the project is sanctioned by the Government.

Reserving Compartments. Dr. Sukhia suggests in a minute that the invidious distinction made in reserving certain compartments for certain classes of people which is a frequent cause of friction between the general public and the railway staff was an objectionable practice which could be remedied in the amended act.

Control of Prices.
Details of the Scheme in Sind.

KARACHI, May 3. (Delayed in Transmission.) The Commissioner in Sind has issued a press note indicating the arrangements made for the regulation of prices and rents in Sind. The Commissioner in Sind has been appointed Controller of Prices for Sind and the Collector of Karachi, Controller of Prices for the City of Karachi. A Deputy Controller of Prices has also been appointed with an executive office staff with a subsidiary office open daily for dealing with applications for priority certificates. The Karachi Controller will be assisted by a Central Committee, eight ward committees and a development committee. Each Ward Committee will maintain an office. The Ward committees will be in immediate touch with the public and to them local complaints can be addressed. The committees will be in a position to watch and report the course of prices and supplies and to bring to notice excessive prices or shortage of supplies. They will also be able to keep the general public informed of the arrangement made and when prices have been fixed or supplies made available by the Government at fixed rates to see that the prescribed conditions are complied with. When profiteering is indulged in, it will be one of the functions of the committees to bring their influence to bear on the offenders and secure the sale of the necessaries of life at usual prices. As regards rent, they will be desired to make the provisions of the Rents Act widely known and to bring to notice instances of their infringement or of the contravention of notifications fixing the standard rents under the defence of India Rule, if such be issued for Karachi. The House Rents Committee, previously appointed will perform the function of the development committee. This committee has been already asked to report on the specific points connected with the provision of reasonable rents, of additional residential accommodation and placing at the disposal of bona fide builders of vacant land at a reasonable price. Steps are being taken to examine the stock and to ascertain the minimum requirement of the city for each article in order that the difficulties of railway supply may be met with. It is not proposed to fix the prices of articles unless it is proved absolutely necessary to do so, but arrangement has been made with the railway administration, whereby priority certificates will be issued by the Controller to dealers which will enable them to obtain wagons provided they undertake to sell at rates not exceeding the stated maximum prices and for local consumption only. The opening of shops to be managed by municipal or other agency is being considered.

Delusion Ends in Disaster.

KARACHI, May 3. Capt. Dillon of the "S.S. Chenan" is being shadowed by Karachi harbour police under Section 302 of the Indian Penal Code. He is said to be suffering from delusion and disturbed mind and on 25th ultimo while the vessel was on her way to Karachi from the gulf he fired at and killed his Chinese quartermaster with a revolver. His impression was said to be that there were Germans on board the vessel who have got on board from a passing Dhow and that they meant harm.

Editor in Trouble.

KARACHI, May 3. The Editor of "Alamin" a vernacular newspaper of Hyderabad (Sind) has been called upon by the District Magistrate, Hyderabad, to show cause why security should not be provided by him under the Press Act.

Death of Lady Currimbhoy.

BOMBAY, May 3. Lady Currimbhoy, the widow of Sir Currimbhoy Ibrahim (Baronet) died yesterday. The funeral which took place yesterday was a grand affair.

ప్రజాభిప్రాయములు

విశేషములకు సూచన.

ప్రస్తుత దేశస్థితి: పద్మములు ప్రకటించుటకు స్థలము లేదు. బాధన విశేషము: తామువ్రాసినది చదువుటకు వీలు లేకుండనున్నది.

ఆర్యసామ్రాజ్యమునుండి వారికి విజృంభి: తమ వ్యాసము చదువుటకు వీలులేకుండనున్నది.

వెదాపుక చాగిత్ర సంగ్రహము: తమ వ్యాస మతివీక్షముగ నున్నది.

వెదాపురము విశేషము: సత్యవాదియగు గ్రామవాసి; తాలూకా గ్రంథాలయాభిమాని; ఏలూరు విధేయుడు; దేశ ద్రోహులు; తండ్రిమూర్ఖు; జేబ్రోలు పాఠశాల; గన్నవరం బెబ్బలి; బందరు మునిసిపాలిటీ; మచిలీపట్టణపు మ్యునిసిపలు చైరుమను ఎన్నిక; వెదాపురము-విద్యావినిోదినీ సభ: ప్రకటింపలేకుండునట్లు నిశ్చయించునాము— సంపాదకుడు.

I

విద్యాసంఘము.

ఆయా, చెన్నరాష్ట్ర విద్యాసంఘ సభ (The Madras Provincial Educational Conference) సమావేశ మయ్యేదినం దేవప్రభువున జరుగునో యావత్రికా మూలమునఁ దెలుపఁ బ్రార్థింతులు.

ఒక చందాదారుడు.

II

నివీన చంద్రపాలుగారు.

ఆయా, ఆంధ్రప్రదేశ్ వలన దేశభక్త చంద్రపాలుగారు బరంపురము కోలదికాలములో వచ్చెదనని తెలియుచున్నది. ఆంధ్రప్రదేశ్ జనులు ఈ మహామహని యుపన్యాస గర్వము చెవిసోకియే దీర్ఘనిద్రనుండి మేల్కొనియున్నారు. కావున ఈ తరుణమున గూడ ఈ మహాపురుషుని తమ తమ పురముల కావ్యనింది మరెయ్యక మా రాజుని యుపన్యాసామృతమును గ్రోలి కృతకృత్యులయ్యెదరు గాతయని కోరుచున్నాను.

మం. వేంకటేశ్వర్లు.

III

గుంటూరు కమ్యునిస్టాన్ సహాయ సంఘము.

ఆయా, వైసంఘమువారు గత రెండు సంవత్సరముల నుండియు కమ్యునిస్టుల విద్యాభివృద్ధి గావించుటకు మద్రాసు యూనివర్సిటీలో బి. ఏ, (ఆనర్సు) బి. ఏ, ఇన్ టర్ మిడియేట్, స్కూలు వైస్ చాన్సలరులలో ఎక్కువ గుణములను సంపాదించినవారికి బంగారు మెడలియట్లను ఇచ్చుచుండెడి. ఇప్పుడి యెంతయు క్షామమును. కాని ఈ వత్సరము యూనివర్సిటీ పరీక్షలయు మాసాంతమైనను ఇంతకంటకు ప్రకటించి యుండలేదు. పరీక్షాఫలితములగూడ తెలియుట బారంభమాయెను. జూన్ మొదటివారము లోపుగ పరీక్షాఫలితము లన్నియుఁ బ్రకటింపఁబడును. కాబట్టి సంఘకార్య నిర్వాహకులు యా విషయమును త్వరలో నాలోచించి వెంటనే ప్రతికాముఖులకుఁ బ్రకటింప ప్రార్థించు చున్నాను.

చెన్నపట్టణము మే నెల 2 ఒక కమ్యునిస్టాన్.

IV

"ఆంధ్రవిద్యాభివృద్ధి"

ఆయా, "ఆంధ్రవిద్యాభివృద్ధి" యను పేర నొకమాసని భిత్ ప్రతిక నెలకొల్పిన మూడవ నెల కింప్ర మొందినది ("కేరళాం సిబహు విఘ్నాని" యన్నట్లు లీవిఘ్నము మాప్రతికా స్థాపకు క్రేయోదాయక మని నూచించుచు సాక్ష్యమిచ్చు చున్నది. ఎన్నటికైన తలయెత్తునాకుని వగచుచుండ మాగ్రామ మేజస్ట్రేటుగారు దయామయులై నన్నావ్యసించిరి. వారిగృహమునకేగి శుభవర్తమానము బడసితి. ఈ నెలనుండి ముదిరిమాస ప్రతిక గామాన్ని ప్రచురింపఁదలండు చున్నాను. ఈ నాయుడే కము సానుకూలత నొందుట కంధ్రపోదరులు సాహాయ్య మొనర్చు కలయునని వేడుచున్నాఁడు. ఏయుద్దేశమున నీ ప్రతికఁ బ్రచురింప మగుచున్నదనగా ఆంధ్రవిద్యాభివృద్ధి వాంఛనీయమృత్యు భక్తి యూలేకే ప జ చు ట ట న ఆంధ్ర వి ద్యాభివృద్ధి క స్థాపకుల ప్రభుత్వము వారికి తెలియఁ జేయుటకు బాధ్యతను నిర్వహించుటకు ప్రయత్నింపఁ జేయుచున్నాము. ప్రతిక "ఆంధ్రవిద్యాభివృద్ధి" గాన రెండువార్తలు. ఈ ప్రతిక "ఆంధ్రవిద్యాభివృద్ధి" గాన రెండువార్తలు.

యై యుండును. ఈ ప్రతికకుఁ జందాదారులు గాఁగోరువారు క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుండు. కృష్ణమండల విద్యాభివృద్ధి సంఘము" యావత్సరమున నెంచెని సమకూడునని వింటినిగాన ఆసంఘ విద్యాభివృద్ధి మాప్రతిక నుద్ధరించెదరుగాక.

బాలకవి. కాశీభట్ల కృష్ణరాయశాస్త్రి. విశాఖపట్టణము జిల్లా సాలూరు.

V

నరసాపురం తాలూకాభివృద్ధి సంఘము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ బహుమతి పరీక్షలలోని ఉత్తమపరీక్షా విధానము. ఆయా, ఈ పరీక్ష ఈ సంవత్సరమునకు మాత్రము రాష్ట్ర జూన్ నెలలో జరుపబడును. పరీక్ష తేదీలను ముందు తెలుపుచును. దరఖాస్తు చేయు విద్యార్థియులు మేయి నెలాఖరులోగా తమ దరఖాస్తు పట్టిలను పూర్తిచేసి 0—8—0 ఆదాం రుసుముతో మా కార్యస్థానమును చేరునట్లు పంపవలెను. ఈ పరీక్షకు దరఖాస్తు చేయునట్లు విద్యార్థియులు యిది వరలో తాము పూర్తిచేసిన పరీక్షల యోగ్యతా పత్రములను కూడ పంపవలెను. ఈ పరీక్షలో కృతార్థత నొందిన వారిలో మొదటివారికి రు 25 ల విలువ గల బంగారు పతకమును, రెండవ వారికి రు 20 ల విలువగల బంగారు పతకమును, ఈ సంఘమువారే బహుమానముగా నిచ్చెదరు. శ్రీవిద్యాభిమానులగు నుదారపురుషులు పాఠితోషికములుగాని బహుమానములనుగాని యిచ్చెదమనని వానిని తెలిపెదము.

ముఖ్యభాగము. ఇచ్చాభాగము ఆని పరీక్షలో

రెండుభాగములు కలవు

ముఖ్యభాగమందలి పరీక్షయంతయులు:— భాగవతము సప్తమస్కంధము మొదటి 286 పద్యములు, నాటకము, ఆంధ్ర ప్రతికాభివృద్ధి గారివద్ద దొఱచు శ్రీరామవిజయము లేక బ్రహ్మ శ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహముగారిచే వ్రాయబడిన పారిజాతాపహరణము నవల, నిదదవోలులోని ఆంధ్రప్రచారిణి గ్రంథనిలయమువారి దుర్గేశ్వరందని. పరీక్షలింగం పంతులు గారిచే వ్రాయబడిన ఆంధ్రప్రభుల చరిత్రలోని 1. నంది తిమ్మన్న, 2. సంకుసాల నృసింహకవి, 3. వైచరాజు వేంకటనాథకవి, 4. దూబగుంట నారాయణకవి, ఆబలాపచ్చురి రత్నమాల లోని 1. రాణీదుర్గావతి, 2. రాణిరామదాయి, వీరమతి. 4. రాణిగారి లక్ష్మీబాయి. వ్యాసరచన, సుఖదీపిక, జంతుశరీర శాస్త్రము.—సత్తిరాజు కామేశ్వరరావుగారిచే వ్రాయబడినది.

ఇచ్చాభాగమునందలి పరీక్షయంతయులు.

ఏదయే నొక భాగము మాత్రమే చదువ వలెను:— కే. వి. లక్ష్మణరావుగారిచే వ్రాయబడిన హిందూమహాముగము పూర్తిగాను, ఎమ్. సీతారామరావుగారిచే వ్రాయబడిన ప్రపంచ భూగోళము 8 వ భాగమును. వి. వి. సుబ్బయ్యగారి గణితభాగములు రెండును పూర్తిగాను, విజ్ఞాన చంద్రికావారి పదార్థ విజ్ఞానశాస్త్రములో మొదటి 150 పేజీలును, పదార్థ విజ్ఞానశాస్త్రము మొదటి 150 పేజీలును, వారిచే ప్రియ రింప పడిన రసానున శాస్త్రము మొదటి 135 పేజీలును, రసానున శాస్త్రము మొదటి 135 పేజీలును, విజ్ఞానచంద్రికా మండలివారిచే ప్రచురింప బడిన కృత్తశాస్త్రము పూర్తిగాను చదువ వలెను.

ప్రశ్న పత్రనిర్ణయము

పద్యకావ్యము, నాటకము, మీదను 2 గంటల కాలము గల ప్రశ్న పత్ర మొకటియు, నవల కవిజీవితములు, ఆబలాజీవితములు కలసి 2 గంటల కాలముగల ప్రశ్న పత్ర మొకటియు, వ్యాసరచనమీద 2 గంటల కాలముగల ప్రశ్న పత్ర మొకటి, సుఖదీపిక, జంతుశరీరశాస్త్రములమీద 2 గంటల కాలముగల ప్రశ్న పత్ర మొకటియు, ఇచ్చాభాగములలోని రెండు అంతర్భాగములమీద రెండుగంటల కాలముగల వేలు వేలు ప్రశ్న పత్రములు రెండును యాయబడును.

ఈ పరీక్షకు పూర్తిగాగాని, రెండు భాగములకు విడివిడిగా గాని చదువవచ్చును. బహుమానములు ఒకేపర్యాయము పూర్తిగా నుత్తీర్ణులైన వారికే యాయబడును.

నరసాపురం. } కం. నరసింహం
25-4-1918. } కార్యదర్శి.

చిత్తూరు జిల్లా కురువలకోట గ్రామములో కాశీయ శ్రీ నామసంవత్సర వైత్రత్య ౧౯౧౮ ల గాయతు శ్రీ కోదండ రామస్వామిశాస్త్రి రథోద్ధృత సమయమున భక్తాదులు శ్రీ స్వామిశాస్త్రి ప్రవృత్తియేగా రోహ 100 మంది స్వామియులు ప్రార్థనాదేవులును సుమారు 50 మంది 150 ప్రభావము 8 రోజులు అన్నప్రదానమును చేసినారు.

కాశీమాస్తిలోని ఆర్. వి. వి. పాఠశాల ప్రాథవిద్యాభివృద్ధి సంఘము మొదటి వార్షికోత్సవము మే 19 వ తేదీని జరుగును సభ్యులు తమచందాలను పంపి సభకు వచ్చుటకు కార్యదర్శి ప్రార్థించు చున్నాడు.

ఒక విశేషముడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు: వైత్రత్య ౧౯15 ది శుక్రవారము రాత్రి 12 గంటలకువైక పచ్చగిరిగోత్సవము బొగరూరిపురమునందు మిక్కిలి యల్లకల్లోలముగ జరుపబడెను. దీనిని దర్శించు నిమిత్తము యసంఖ్యాకులగు జనులు చుట్టుపట్ల గ్రామాదులనుండి విచ్చేసిరి. ఈయంత్రవమును జరుపుటయం దేమి మాహాత్మ్యము గానబడదు. ఉత్సవచారిత్రము, ఒండు మట్టియంగనిండుగ నీరుంచి యొక పూజారి నెత్తిన బెట్టి రాత్రి యంతయు పురమెల్లడలను పరుగులాడుచేయు విశేష మేగాని వేరొండు ఆశ్చర్యముఁ జూడనైతి. ఇందు వెంట వివిధము ములతో నలంకరింపబడిన యొండుకలశము పురమేగుచుఁ జనెను. ఏతరుత్సవాగ్ధ సందర్శనమునై, తదేకధ్యానముతో ప్రజలు బహుమారుముండినచ్చి, యన్ని విధముల శ్రమల కోర్చియు, భోజనసతులు తప్పియు, రాత్రియంతయును నిద్ర మేల్కొని, నిష్ప్రయోజకత్వముగ కలశమువెన్నంటి భయంకరపు రొదలుచేయుచు, తిరుగుచుండుటఁ జూడ కేవలము విద్యావిహీనతదోషమే కారణమని చెప్పుట నిర్వివాదాంశము. గ్రామాభివృద్ధి పొందుటకు విద్య ముఖ్యముగా కావలసియున్నది. గ్రామాధికారుల సహాయమువలన బాలరతు విద్యను సునాయాసముగ గరపవచ్చును. అదియు గాక ప్రతిగ్రామము నందును పఠనమందిరములు లేక చిన్న సంఘములు ఏర్పరచి యందు నొకటిరెండు వార్తాపత్రికలఁ దెప్పించి యందగున యేకకాలమున రోజుసమావేశమగులాగు నిట్టపరచి, యందరి కిని విశేషముగ తెలియులాగు ప్రతికాంతములను జరిచి చూపించుచువచ్చిన కించిత మాత్రము దేశ స్వభావికమగు సంశయ లపట్లగోచరించును. మరియు గ్రామపాఠశాల ముఖ్యముగ తెలియవలసినది, కృతసాయకత్వమే దేశభాగ్యము మొదలగునవి. పఠనమందిరములలో వ్యవసాయశాస్త్రము శాసిత శాస్త్రము ఇతర గొన్ని పాత్రములు గ్రామాభివృద్ధికిగాను దెప్పించి నవీనపద్ధతులగు వ్యవసాయకత్వమి నన్నియు జ్ఞానసంపన్నులగుదురని నమ్ముచున్నాము. గ్రామరైతులు తమబాలరతు విద్యగరపుభారము వహించి వార్తలు జ్ఞానమాన్యులుగఁ ద్రిప్పి వికాసవంతు లగునట్లు చేయుటయే ప్రథమధర్మము.

Applications

are invited from capable gentlemen fully conversant with Telugu language and commanding good influence in the Telugu Districts, particularly those on the East Coast, who are willing to act as special Representatives to develop business in the Telugu Districts both directly and through the medium of existing Agents, and also to organise Agencies in unrepresented places, for a leading Life Assurance Company. Preference to persons with proved capacity for canvassing. Liberal Terms.

Apply to:—

INDIAN

C/o The Manager,

Andhrapatrika,

Madras.

The Great War.

(O)
(Reuter's Agency)

Western Front

Lull in the Battle.

Enemy Practising Barrages.

Early Resumption of Offensive Expected.

LONDON, May 3.
Reuter's correspondent at the British headquarters wiring this evening says:—Early this morning Germans heavily bombarded with high explosive shells west of Meuse and the area around Villers-Bretonneux. There was no infantry action. Possibly his purpose was to practice barrages with a view to the early resumption of the offensive. We have been profiting by the lull to prepare to meet any fresh enemy effort. During Wednesday we carried out a successful local enterprise south of Amiens advancing our front over a width of nearly half a mile to a depth of four-hundred yards. The weather has improved and our airmen are doing deadly work over enemy positions.

Germans Finding Task Much Heavier.

Lull in Flanders and on the Somme.

LONDON, May 3.
Reuter's correspondent at British Headquarters wiring to-day says:—Germans have not renewed their efforts to advance in Flanders or on the Somme and their objective time tables indicate that they are finding their task much heavier than they anticipated. On Thursday night there was much bombing activity on both sides, our airmen inflicting heavy casualties. Australians carried out a successful minor operation at Villers-Bretonneux, while Canadians carried a strong post, taking seven prisoners and five machineguns. Further north the British rushed a machinegun emplacement, clearing it out and bringing back three survivors of the garrison. A tremendous crescendo of gunfire broke out this morning, apparently in Lys region.

Allies able to Hold Enemy.

LONDON, May 3.

The "Daily Mail" says the fact that Amiens and Ypres are still not taken after six weeks of unprecedented enemy efforts proves the ability of the Allies to hold the Germans till the American army, whose advent they dread, can play its part, meanwhile troubles in the Austrian Empire are apparently coming to a head. The Cabinet crisis both in Austria and Hungary is still unsettled.

Utmost Confidence in Troops.

Result of Tuesday's Fighting.

LONDON, May 3.

PARIS.—M. Henri Bidou, the distinguished military critic of the "Journal des débats" who has just returned from the front, gave Reuter's representative a most encouraging account of the position. He says the last time he visited the front was just after the capture of Kemmel Hill and he found some gloom as to the possible consequences of its loss, but when he returned he was delighted to find a spirit of the utmost confidence among the Allied officers and men, resulting from the magnificent manner in which the Germans had been held up. M. Bidou said Tuesday was a grand day for the Allies and graver for the Germans than the loss of Kemmel to the Allies. M. Bidou concluded that never had he seen such real comradeship and mutual esteem between the Allies as since the beginning of this great battle when the French and British fought and died together.

Hill 82 Taken by the French.

LONDON, May 3.

The French Communiqué says:—There was violent mutual bombardment south of Villers-Bretonneux. A successful minor operation was carried out yesterday in which we attacked positions between Hailles and Castel and seized Hill 82 and the wood skirting Avre taking a hundred prisoners. Our reconnoitring troops were particularly active in Woevre and Lorraine bringing back prisoners.

British Successful Raid.

South of Arras.

LONDON, May 3.

(12-35 P.M.) The British communiqué says:—There was local fighting to our advantage last night in the neighbourhood of Villers-Bretonneux. We made a successful raid southward of Arras and eastward of St. Venant, capturing prisoners and five machine-guns. There was active reciprocal artillery fire during the night between Givenchy and Nieppe Forest, in the neighbourhood of Locre and southward of Ypres.

French Capture Position.

LONDON, May 3.

Last night's French communiqué said:—There has been rather great reciprocal activity north and south of the Avre. We made appreciable progress at Hangard wood and captured Baune wood, south-west of Mailly-Raineval, taking thirty prisoners and capturing five machine guns. There was artillery fighting between Parroy forest and Vosges.

Enemy Defeat at Ypres.

The Best Confirmation.

LONDON, May 3.

The best confirmation of the enemy defeat at Ypres is contained in the indications of the imminence of a renewal of the peace offensive. Thus German papers state that the Pope is about to issue a new peace note, while German peace agents are busy in neutral countries, and

little doubt is entertained that the visit of the Austrian Emperor and Baron Burian to the Kaiser is connected with such a move. Articles in Scandinavian press suggest that Italy will be the main objective of enemy attempts to divide the Allies.

British Guards' Glorious Stand.

LONDON, May 3.

Correspondents in France give inspiring details of the glorious stand of British Guards in the rear of Nieppe Forest between April 11th and 14th. After the Germans broke the Portuguese lines, Grenadier, Irish and Coldstream Guards were sent forward when the situation was worst and were asked to hold back the enemy until reinforced and to fight at all costs for forty-eight hours. The Guards did this, fighting in separate bodies with the enemy on both flanks and greatly outnumbered. They beat back repeated attacks for two days and nights and parties were standing back to back firing on all sides until only isolated soldiers were left, gaining time until the Australians arrived according to time table.

British Repulse Raid.

LONDON, May 3.

In to-night's communiqué F.M. Sir Douglas Haig says:—We repulsed a raid in the neighbourhood of Hebuterne, otherwise there was only reciprocal artillery activity. Congratulating the Commander of Second Army he mentions the Twenty-ninth Division, which by gallant action northward of the Lys in the early days of the Lys battle maintained its fine fighting record. He also mentions the Thirty-fourth Division for many gallant actions around Armentières and Bailleul and the withdrawal from Armentières in circumstances of exceptional difficulty, and the Thirty-third Division for the splendid fight on the 14th April and gallant actions in the earlier days of the Lys battle, when the enemy was pressing his advance strongly.

British Aerial Activity.

LONDON, May 3.

In a communiqué with regard to aviation, F.M. Sir Douglas Haig says:—Unfavourable weather on 1st May only permitted short reconnaissances and bombing at a very low height. None of our machines is missing. We dropped a ton of bombs on the Railway station and sidings at Thionville on 2nd May, a burst was observed at the Carlsruhe works where a fire started. Several bursts were also observed on the barracks and the railway station and sidings. All machines returned.

Enemy Attacks Fail.

LONDON, May 2nd. (5-30 P.M.)

A French communiqué says:—A German attack in the region of Thennes north of the Avre, failed under our fire. Enemy attempts north of Chavignon and north-west of Rheims were also unsuccessful. We carried out raids, notably in the direction of Le Monchel, west of Coucy Le Chateau, north of Pontmousson, and at Viels and brought back a score of prisoners.

Palestine Front

War in Palestine.

Essalt Position Attacked by the British.

LONDON, May 3.

The Palestine communiqué says:—Early yesterday morning our forces eastward of Jordan attacked the enemy holding foothills southward of Essalt. Our mounted troops moving northwards along the east bank of the river and turning toward were within two miles of Essalt by nightfall. We took 260 prisoners by noon. We advanced our line westward of Jordan to a maximum depth of one mile in the vicinity of Mezrah occupying the village and the high ground westward after slight resistance. During the recent attacks in Maan area Arabs took 550 prisoners.

Duke of Connaught in Palestine.

ALLAHABAD, May 3.

The "Pioneer's" correspondent writes:—The Duke of Connaught, on the conclusion of his mission in Cairo, proceeded to Alexandria, where he has held similar investitures for the presentation of medals and decorations. His Royal Highness has now gone to Palestine, where he will make an extended tour and will confer more decorations.

Mesopotamia Front

Mesopotamia Campaign.

Successful British Operations.

Positions, Prisoners and Material Captured.

SIMLA, May 3.

A communiqué says:—Our forces in several columns the organization of which has necessitated long and careful preparation, have advanced to Ehsion, north of Baghdad along the main road leading to Mosul via Kirkuk and Kirkuk. On the 27th April Kirkuk was captured and forty prisoners were taken. The Turks who did not await our attack retreated rapidly towards Kirkuk, but our cavalry overtook one of the enemy's columns and immediately charged it killing a hundred and capturing 528 prisoners, besides much war material. On the 28th April our cavalry forced a passage at a point northwest of Tuz Khurmatle and the same day the main body of our force reached the bank of the river Tigris. Early morning on the 29th April our cavalry succeeded in getting astride the enemy's communications towards Tuz and shortly after our infantry advanced against Tuz Khurmatle and were soon in possession of the town where 300 prisoners and five guns were captured. Another gun and some transport which were endeavouring to escape by a by-road also fell into our hands. The pursuit of the enemy continues along the main road to the north.

On the 30th April our pursuing troops had advanced as far as the Tuz river. Twelve more field guns were captured on the 29th April and the number of prisoners who have been taken now amounts to a total of eighteen hundred.

Italian Front

100 Aeroplanes Destroyed.

By the British in Italy.

LONDON, May 3.

The British Italian communiqué says:—Since our arrival in Italy we have destroyed 100 aeroplanes and lost thirteen.

Great Britain

Statements in Parliament.

Russian Counter-Revolution.

LONDON, May 3.

In the House of Commons, Mr. Balfour stated that there was no official confirmation of the report of a counter-revolution in Petrograd.

General Trenchard.

Mr. Baird stated that Sir William Weir was considering the best way of utilising General Sir Hugh Trenchard's great qualities.

Sir John Jellicoe.

Mr. Bonar Law stated that the Admiralty still hoped to utilise Admiral Sir John Jellicoe's services in an important position, but owing to Admiral Jellicoe's high rank, it was not easy to find a position acceptable to him. An important post had been offered to Admiral Jellicoe who, for reasons highly creditable to him, could not accept it.

After-War Trade.

Suggestions for Allies Control.

Enemy Countries and Raw Material.

LONDON, May 3.

Lord Balfour of Burleigh's Committee has presented a further report on trade after the war. It states that any general prohibition of exports to enemy countries after the war would be impracticable and inexpedient, but the Paris resolutions can be carried out if the Allies and the British Empire can agree upon a policy of joint control of certain important commodities for the transitional period. This policy should be applied as regards the United Kingdom by legislation, empowering the Government to prohibit the export, except under licence, of such articles as deemed expedient. As regards enemy countries getting material after the war the report says, that to attempt to prevent this would raise questions of great international difficulty. Moreover the committee have very grave doubts as to whether such prohibition could be made practically effective. It is also desirable that interference with our export trade should be limited to cases where the public interest requires it. The report mentions that the supply of all kinds of wool is likely to be insufficient for the requirements of the world, particularly merino, for which Germany and Austria are practically dependent for supplies upon Australia and South Africa. The Committee considers it of the greatest importance that joint measures should be devised with the Dominions, to secure control of their output of all kinds of wool immediately after the war. The Committee concurs in the recommendation of the iron and steel trades committee, that no raw materials should be permitted immediately after the war to be despatched to present enemy countries from the mineral resources under British control. The Committee states that there are certain raw materials the supply of which is likely to be insufficient to meet the world's requirements and it has been suggested that the Allies might jointly purchase available supplies of these. The committee points out however that the situation is radically altered when it becomes a question of supplying raw materials not to manufacturers on Government work, but to manufacturers who are working on a competitive basis for home and foreign markets. The report recommends restriction as regards export from the United Kingdom of cotton yarn, wool tops, worsted and mohair and coal and opines that it will be also necessary to regulate the export of coal and machinery. It says that in the event of the Dominions finding it impossible to adopt the Committee's suggestions, it might be represented to the Dominions that they could assist by imposing a heavy export duty to present enemy countries and take precautions to prevent the purchase by neutrals on account of such countries. The committee considers it essential to the safety of the nation that tungsten should be manufactured within the Empire after the war, on such a scale as to supply domestic requirements and afford a margin to meet sudden increase of our needs, and it recommends an export duty on Wolfram ore leaving the Empire of 125 per ton, except when the Government refuses to purchase within fourteen days of offer. The report proposes that importation of magnets of present enemy origin should be prohibited for five years after the war subjects to license. It recommends the formation of a special industries Board of Experts, to promote schemes for assisting industries producing certain special commodities. The Government should itself undertake the manufacture of articles essential to national safety failing efficient and adequate output.

Prisoners' Repatriation.

Procedure of Selection.

LONDON, May 3.

Replying in the House of Commons to Mr. Peto regarding the Anglo-Turkish Agreement, Mr. Hope said, no agreement for repatriation of war prisoners captive over eighteen months existed with any enemy country. Mr. Peto's suggestion of transfer of all British and Turkish war prisoners to a neutral country was impracticable. Replying to Mr. Hume Williams, Mr. Hope said, the first thousand British inmate prisoners for repatriation under the Anglo-Turkish Agreement would be chosen by the Turkish authorities without medical inspection. Probably those in the worst health would be included among them, after which those to be repatriated would be selected by Medical Commissioners, composed of two Turkish doctors and one British prisoner doctor. The health disability standard would be similar to that under the Anglo-German agreement.

British Labour's Decision.

LONDON, May 3.

Mr. Arthur Henderson has specifically informed the "Evening Standard" that no conference with German social democrats was now possible, until they accepted the position of no annexations, no punitive indemnities and the right of self-determination and until they were ready to press their Government to apply these principles honestly and unreservedly to every question of political and territorial readjustment, with which any official peace conference would have to deal. Mr. Henderson expressed himself most decidedly against doing anything likely to embarrass the Government or hinder the war.

LONDON, May 3.

Government has appointed Mr. W.S. Jenkins, Assistant Director of Navy Contracts, as one of Government Directors on the Board of Anglo-Persian Oil Company. The Board of Trade has ordered that all persons buying or selling raw cotton shall make a return of every such transaction to the Official Valuers' Committees of the Liverpool Cotton Exchange.

Colonies**Imperial War Conference.**

LONDON, May 3.

CAPETOWN:—In the House of Assembly, General Botha announced that he would not attend the Imperial Conference, but would send Mr. Burton, Minister for Railways and Finance, to assist General Smuts in representing the Union.

Conscription in Newfoundland.

LONDON, May 3.

ST. JOHNS (NEW FOUNDLAND) The Legislative Council has unanimously passed the second reading of the Conscription Bill.

America**War Department's Programme.**

LONDON, May 3.

WASHINGTON.—The War Department's programme presented by the War Secretary Mr. Baker to the Military Committee of the House of Representatives involves expediting the training of men and increasing the army as rapidly as all conditions allow. Mr. Baker declined to discuss the numbers of the proposed army, because the specific number implied a limit which would solely depend on the available resources which were constantly increasing.

German Rule and British Exploitation. Both Undesirable in German African Colonies

LONDON, May 3.

The Lower House of Convocation has passed a resolution against the restitution of German rule in Africa, or South Seas and against exploitation of German Colonies in British commercial interests.

France**Repatriation.****A Franco-German Agreement.**

LONDON, May 3.

AMSTERDAM.—The Franco-German agreement negotiated at Berne provides for internment in Switzerland of Officers who have been prisoners for at least eighteen months and repatriation of non-coms and men who have been prisoners for a similar time. It is stated that the agreement affects 2,500 German Officers and 1,20,000 other Germans. Interned Civilians will be permitted to return to their previous place of residence.

Central Powers**Emperor Karl's Visit.**

LONDON, May 3.

AMSTERDAM.—It is reported from Vienna that Emperor Karl and Baron Burian, the Foreign Minister, will shortly visit the Kaiser at the German headquarters. Far reaching political importance is attached to the visit.

THE FOOD CRISIS.**Population Starving.****A Revolt Anticipated.**

LONDON, May 3.

The "Arbeiter Zeitung" of Vienna denounces Hungary for starving Austria and declares that imports from Ukraine are still remote and empty stomachs cannot afford to wait. Czechoslovak troops who are Austrian subjects have appeared according to Italian papers on the Italian front fighting for Italy. Their arrival has disquieted Austro-Hungarian Commanders who fear the effect on Slav troops. Recently some of these men persuaded a number of Austrian Czechs to desert which an Italian barrage between the Austrian front support lines enabled them to do.

A special English correspondent of the Swiss frontier has received information showing that the populations of Austria-Hungary are starving and seething with revolt, and he predicts they will break out when the Western offensive is definitely brought to a standstill.

Theodosia Occupied by Germans.

LONDON, May 3.

A wireless German official message says:—Finnish troops have captured Viborg. We have occupied Theodosia in Crimea.

Holland**Allies and Holland.****Requisitioning of Dutch Shipping.****Details of British Reply to Netherlands.**

LONDON, May 3.

The British reply to the Netherlands' note regarding requisitioning of shipping, while recognising that the Dutch delegates, who discussed the outstanding questions at the end of the last year between the Netherlands and the Allies, were not Plenipotentiaries, says that His Majesty's Government repudiates the suggestion that the negotiations were merely preliminaries on which the Netherlands should subsequently make proposals. This view is supported by the Netherlands' Government's letter to the Dutch delegate which is quoted. A proposed basis of agreement was drawn up settling the main principles and the Dutch delegates returned to Holland to explain and obtain confirmation of their proposals. At the end of January His Majesty's Government was given to understand that the Dutch reply might be expected in a few days and that it would be favourable. The reply however never came. Meanwhile, on the 20th January, the arrangement, so called "modus vivendi," was settled by which certain Dutch vessels could be used immediately outside the submarine zone, of which 150,000 tons might be employed for Belgian relief ship for Holland, a corresponding ship should sail from Holland to the United States. The "modus vivendi" broke down owing to German opposition and only nine Dutch vessels out of sixty-five lying in American ports had sailed by the end of February, when the Netherlands requested an advance of a hundred tons of wheat on the ground that practically all the ships had sailed.

The British reply points out that the Dutch note of the 30th March produces an impression that, when the Associated Governments ultimately requisitioned Dutch Tonnage, the step was taken entirely unexpectedly. Yet explicit intimations that, if an agreement were not reached, other measures must be taken, were conveyed to the Netherlands' on the 8th March and 12th March. Moreover on the 1st March, the Netherlands' delegates remaining in London informed it that it looked as if it would reciprocally relieve the situation, if the tonnage were requisitioned. But two months had elapsed in which the Netherlands' Government was silent, although the situation had materially changed. Nevertheless the associated Governments, who would have greatly preferred arrangement by mutual consent, made another determined effort to reach a satisfactory conclusion, by submitting the proposal which the Netherlands accepted in form on the 17th March, but coupled it with conditions which made the acceptance nugatory. The Netherlands implied that the new conditions were necessary from the point of view of neutrality. This is not supported by international law and it is merely a rule that the Netherlands Government made for themselves, as the Dutch Foreign Minister himself stated. The rejection of the British offer made the requisitioning of the tonnage inevitable, unless the state of things was to continue which it was the object of the Central Powers to achieve, namely, the immobilisation of Dutch shipping. The note recalls the very liberal conditions granted by the associated governments for use of requisitioned ships and their intimations to the Netherlands of readiness to facilitate the carriage of grain to Holland by Dutch vessels, now in Buenos Ayres, Savannah and Curacao. The British note reiterates the assertion in the Dutch note that the negotiations for an economic agreement for import into Holland of large quantities of food and other necessities have been abruptly terminated by the action of the associated Governments. It declares that there is no obstacle to a continuation of the negotiations at any date and if negotiations proceed no further and a final arrangement is not reached the responsibility will not rest on the associated Governments. The reply deals at considerable length with the Netherlands' contention that Angaria is absolute and quotes numerous international jurists disproving the assertion. It shows that it has been employed on various occasions and is particularly mentioned in a number of foreign treaties and the full exercise of the right was not applied. The British note concludes, with an expression of hope, that the explanations given will remove from the mind of the Netherlands Government and the Dutch people any misconceptions regarding the proceedings of the Associated Governments and that it will be realised that the latter have done everything in their power to render the action they have been compelled to take and which in their opinion, is fully justified under International Law, as little injurious as possible to the Netherlands' interests.

Holland and Germany.**Conflicting Press Reports.**

LONDON, May 3.

The "Nieuwe Rotterdamse Courant" reports that a mutually satisfactory arrangement has been reached between Holland and Germany and that an announcement on the subject may be expected shortly. The "Handelsblad" however says this statement is too optimistic and that negotiations are still proceeding.

Returning Wounded British Prisoners. German Inhumanity.

LONDON, May 3.

Dutch papers state that 107 severely wounded British soldiers have arrived at Rotterdam for repatriation. They were not sent from Germany under proper conditions. No hospital train was provided and Dutch medical authorities expressed forcible opinions regarding the transport of stretcher cases under such conditions. German authorities, it is pointed out, must either confess inhumanity or admit that no hospital trains were available owing to German losses in the west.

Italy**Allied Shipping.****Italian Traffic and Losses.**

LONDON, May 3.

Italian arrivals during the week numbered 334 and departure 363. One small sailing boat was sunk.

Russia**Germans and Ukraine.****Orders to Peasantry.**

LONDON, May 3.

ZURICH.—According to a Kieff telegram Field-Marshal Eichhorn commanding the Germans in Ukraine, has ordered the peasantry to return the property taken from landowners and begin the cultivation of great estates. The Rada has instructed the Minister of Agriculture to direct peasants to disregard F. M. Eichhorn's order.

Indian Telegrams.**FROM OUR OWN CORRESPONDENTS)**

(BY WIRE.)

Simla**Wazir Outlaws Surrender.**

(Delayed in Transmission.)

SIMLA, May 3.

As a result of political pressure the Wazir outlaws residing at Shukim in Afghan territory handed over to the Political Agent, Wana, on the 28th April unconditionally in token of surrender 20,130 rifles taken in June 1917 from the Tiarza Kulitla post when it was surprised by a ruse and from a convoy picket which was ambushed between Nili Kach and Kacuri Kach in the Gumal valley in December 1917. The men who have surrendered include Akhli Jan, the head of the Shukim colony and other outlaw leaders.

Calcutta**BENGAL WAR CONFERENCE.****Mr. Khaparde's Motion Explained.**

CALCUTTA, May 3.

Mr. B. Chakravarti in the course of a speech at yesterday's Government House Conference said:—For the success of recruitment and not as a matter of bargain we made certain suggestions in the man power committee at Delhi, including the suggestion as to a general amnesty for the deportees, internees and political prisoners and with the same object in view I was in support of the motion, notice of which was given by Mr. Khaparde at the War Conference. They were not acceptable to the Government. How that will affect the complete success of our efforts has been mentioned in a public manifesto signed by myself along with other persons. Be that as it may, the decree has been passed and however defective and unsatisfactory it may be as a lawyer I am not going to quarrel with it. The executing court is Your Excellency and so far as I am concerned you will find me supporting Your Excellency's Government in the due execution of the decree which has been passed, although many of us are honestly of opinion that the decree should not have been passed in that form.

Earlier Telegrams.**Sir E. Carson's Declaration.**

LONDON, May, 2.

Sir Edward Carson has written to the Secretary to the Irish Southern Unionist Committee, declaring that it is little short of insanity to reopen the question of Home Rule in the midst of the very grave European crisis.

Opposition to Home Rule Stiffened.

LONDON, May 4.

The "Daily News" Lobby correspondent says:—The Government is in serious difficulties with its Irish policy. Several peers have refused the Viceroyalty. The committee drafting the Home Rule Bill has settled nothing except the preamble, proclaiming the federal principle and there is little hope that the Bill will be introduced into the Commons next week. Conservative opposition to Home Rule Bill has stiffened.

Feeling in Ireland Improved.

The "Daily Chronicle" correspondent in Dublin says there has been almost incredible improvement in the feeling in Ireland in consequence of the appointment of Mr. Short who is not merely a Home ruler, but voted with the Nationalists against conscription.

Government's Probable Action.

A meeting in Commons yesterday appointed a deputation to urge on Mr. Walter Long that, in the Home Rule Bill, ports, harbours, post office and railways be reserved to the Imperial Parliament. It is not improbable that Government for the time being will abandon both Home Rule and conscription.

Attitude Towards Zionism.

LONDON, May 3.

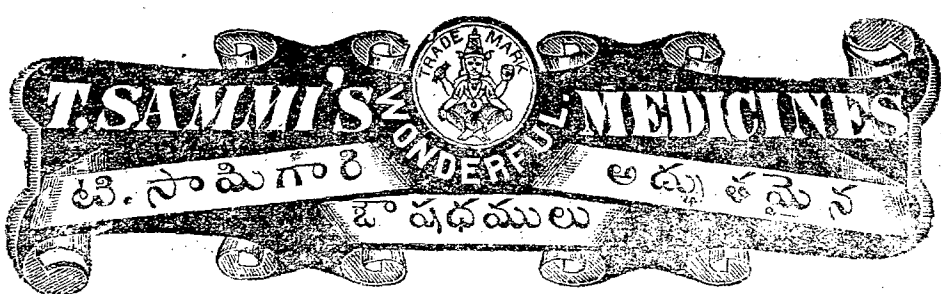
A telegram from Vienna states that the Austrian authorities have closed all Zionist headquarters and meeting-places at Cracow and are arresting many socialists and Zionists including students. The Jewish Bureau remarks that the occurrences shed a singular light on the Austrian semi-official declaration that the Government was favourably disposed towards Zionism.

గుంజూరుజిల్లా బాపట్ల నుండి ఒకరిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. — బాపట్లయందు ప్రతిప్రజాపితాసేవకు కేంద్రస్థానమై, గ్రామీణులు వదలని భారత యజ్ఞశివసంఘ భవననిర్మితార్థము, న్యాయవాది శ్రీమత చంద్రమౌళి చిదంబరరావు గారు చెండువందల రూపాయలు, వారిచే రచియింపబడిన 'చిత్తూరి ముట్టడియకు' యను చరిత్రాత్మకమైన నాటకము కాపీరైటును, అందువందల కాపీలును సంతోషముతో నొసంగినందులకు హృదయ పూర్వక కృతజ్ఞతాపదనములు నల్గురున్నాము.

శ్రీకాకుళ మద్యపాననిషేధసంఘ కార్యదర్శి వెంకటా ప్రగడ నూర్యారావు గారిట్లు వ్రాయుచున్నాడు : — శ్రీకాకుళ మద్యపాన నిషేధసంఘముయొక్క న్యాయ సంఘిన్ క్షము గతనెల 20 తేదీ శనివారము సాయంత్రము 4-80 గంటలకు హైస్కూలువద్ద జేయబడిన శ్రీరామమందిరములో చాల జయ భద్రముగా జరిగినది. బ్రహ్మపుర వాస్తవ్యులను న్యాయవాదులను అయ్యగారి వేంకటకుబ్బారావు కంటలు గారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. పాశ్చాత్యుల పాలనకు ముందు నిషాపదార్థములు ఈ దేశమునందు ప్రబలియుండుటగాని వానిమూలమున పరిపాలకులు రాబడిచేయుచుండుటగాని జరిగినటుల నిదర్శనములు కానరావనియు, అన్ని మతముల వారును సారాయి వగైరా మత్తుపదార్థముల నిషేధించి రనియు, నిషా నిషేధమనియే యందరి యభిప్రాయమనియు, మద్యపానము కల్ల గలిగెడు నష్టములను పాపగుణలకు బోధింపవలె ననియు, నిషాపదార్థముల నమ్ము దు కాణములను తీసి వేయు మనియు ఉద్బుధ నాళి చేసి నిషాపదార్థముల న్యాయపారమును విడచి పెట్టక యుండకుడని శ్రీ సర్వార్థవారికివచ్చి వింపుచునియు వారు సెలవిచ్చిరి. శ్రీగవర్న మెంటువారు మనకు చేయవలసిన సహాయముగూర్చి వారేమని సెలవిచ్చిరి, నిషాపదార్థముల నమ్ము దు కాణముల సంఖ్య క్రమస్వతంత్రతనననియు, నుర్యాప్తమయిన తర్వాతదుకాణములు మూసివేయుదనియు, రోజులో కొద్దిగంటలు మాత్రమే దుకాణములు తెరచియుండి సామగ్రిల నమ్మకలననియు సారాయి వగైరాలలో నిషాపదార్థమును చాల తగ్గించవలె ననియు సెలవిచ్చిరి! నిషావ్యాపారమువైని నిజమయిన నిర్బంధమును పెట్టవలెనని మనకండ్ల తుడుపుకై పద్ధతులనుచేసి హరిరాబడికి లోపము లేకుండ కాపాడుకొనుచుండుట మన పాపభవము గవర్న మెంటువారికి హెచ్చుపట వారిప్రజానాళి నమగుటగాని వారికి వేరంతివద్దలేదు. ప్రజలలో డాటు విషయమయి హెచ్చుస్థితిలోనున్న వారు తమ పాపరసోదరులకు బుద్ధిమచ్చులు నడవలెననియు, దీనికి గొప్పనిదర్శనము మన ప్రియవక్రవక్తగారు బార్లిప్రభువువారు తమగృహమందు నెట్టి వివోదసమయమందైనను నిషాపదార్థముల వాడుకచేయగూడదని ప్రమరించినారు నెల విచ్చిరి. నిషాపదార్థముల వాడుక కరీరమునకు చాల హానికరమనియు, వైద్యశాస్త్రమునందు పేరుపడిన పాశ్చాత్యులను సహ సారాయి మనదేహమునకు నష్టియేగాని లాభము లేదనియు ఇప్పుడేప్పు ము కనిపెట్టి వారి ఉద్దేశమును ప్రమరించుచున్నారనియు సెలవిచ్చిరి. ప్రభుమమున గంజాం మండలమునకు ముఖ్యపట్టణముగా నుండిన శ్రీకాకుళమునందు ఈసంఘము హాజరుచేయుచుండుట మన జిల్లాకు అద్భుతకరమగు అంశ మనియు చెప్పిరి. తర్వాత కార్యదర్శిగారు తమ సంఘముయొక్క న్యాయ సంవత్సరపు రిపోర్టు చదివిరి. సంవత్సరారంభమున 52 మెంబర్లనియు, అంతమున 65 రనియు, సంవత్సరారంభమున నిలవరు 57-5-9 లనియు, చందావసూలు రు 43-2-0 లనియు, నేనింగుబ్యాంకి కడ్డీ రు 1-1-7 లనియు జుమలా రు 101-9-4 లలో గతసంవత్సరములో రు 64-6-0 లు ఖర్చయినవనియు చదివిరి. యాశ్రస్థులములకు బోయి ఉపన్యాసముల నిర్వచున్నా మని చెప్పిరి. గతసంవత్సరములో ముఖ్యముగా వారు పాటుపడిన దేమనగా శ్రీకాకుళములోనున్న మత్తుపదార్థముల సమ్మ కొట్టను తీయించివేయుడని నిన్ననించుచు గవర్న మెంటువారి కొక మహాజరు పంపినామనియు అందులో 2200 సంతకములు సంపాదించినామనియు చెప్పిరి. 8-10-17 తేదీని జరిగిన మ్యునిసిపల్ మీటింగులో కూడ 'నిషాపాపు' లన్నిటిని తీయించివేయు' డనియే తీర్మానించిరి. ఎక్స్యూజు సలహా కమిటీలో తమసంఘపు మెంబరు సెకరని నియమింపుడని గవర్న మెంటు వారికి మనవిచేసికొ నెదమని కార్యదర్శిగారు చెప్పిరి.

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్కుషిప్, మాంటు రోడ్, మదరాసు. ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు న్యాయమైన వెలకు దొరకును, క్యాటలాగు ఉచితము. డాక్టరు ఆచంట-పట్టిపర్తి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం. (946-387) మే జనర.

యీ అనుషధములయొక్క గుణాతిశయములకు మెచ్చి మెచ్చి విషన్ కమిటీదార్లవల్ల బంగారు పతకమున్ను, వెండిపతకములున్ను బహుమానములుగా నొసగబడివున్నది. (1117)

హిందూ తైలము: — కడుపునొప్పి, నరములెరుకుట కీళ్ల వాయువు, పక్కనొప్పి, కాళ్లు చేతులు పట్టు, పొన్ను వాయువు, తలనొప్పి, యింకా యితరవాయువు నొప్పలు, అతి శీఘ్రముగా స్వస్థుగును. దీని వెల 0-8-0. పెద్దదన్ని 2-8-0. హిందుకమాయము: — కడుపునొప్పి, కడుపులో పేగులుకూయుట, అశ్మము, ఓకలింపు, భేది, వాంతిభేది, శిశు భేది రక్తభేది, నోటిపుండు, పండ్లనొప్పి, కన్నీ, తేలుకట్టడం, జలుబు, శ్రీలకు బుతుకాలములయందు కలిగెడు కడుపు నొప్పి మొదలయినవిన్ని యింకా కడుపులో కలిగే యే విధమయిన నొప్పులున్న అతి శీఘ్రముగా స్వస్థుగును. దీని వెల రు. 0-8-0, 0-15-0, 1-12-0. జ్వరనివర్తి: — సాధారణమైన దినాలపేరట నుండి జ్వరమునకు, చిలిజ్వరములు అదవి కొండ జ్వరములు, పిత్తజ్వరములు, యింకా పలువిధములైన జ్వరములను బహు త్వరగా నివర్తింతుగు. దీనివెల రు. 0-8-0, 0-15-0.

రక్తగుద్ది: — (బ్లడ్ ప్యూరిఫైయర్) ఇది కంఠమాల కారకము; మేహపాడలు, మేహరణములు, గ్రంధిరణము, కురుపులు మొదలయినవాటిని స్వస్థముచేసి యే కారణముచేత చెడి యుండినను రక్తమును శుద్ధిచేసి రక్తవృద్ధిచేయును. వెల రు. 1. టైల్లకాక: — టైల్లకాక, పచ్చకాక, మూత్రద్వారమున తాళగూడని మంట, రుక్మాంశుము నెరుగుట మొదలగు మూత్రద్వారమున కలిగెడు శ్రీ సంబంధ రోగములకు 8 దినములలో వదుల్తును. దీనివెల 2-0-0 పెద్దదీని 3-8-0. దగ్గుముండు: — ఇది దగ్గు, కుక్కదగ్గు, రొమ్మునొప్పి, గొంతుకమ్మట, కఫము మొదలయిన దగ్గులకు మంచి అనుషధము. వెల 1-8-0. సపుక్యానా: — ఇది యెవ్విధమున కలిగిన బలహీనమునున్న, నిద్రలో ఇంద్రియస్థితి మరుటనున్న, ఇంద్రియలోపమున్న, స్వప్నపరచి యింద్రియమును వృద్ధిచేసి పుష్టికలుగ జేయును. మొగతనము లేనివాండ్రకు మొగతనమును కలుగజేయును. దీనివెల 1-0-0.

టి. సామి అద్భుత ఔషధశాల, 92, అణ్ణాపిళ్లపేటి, సాచుకారుపేట, చెన్నపట్టణము.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐనాడిక సహితమైన డా॥ పి. డి. సావంతుని వనోషధిసారసపరిల్లా

అతరుకధ్రపు రక్తములన జనించు బాధ్యులకు కిరీటముకంటే మృత. కురుపులను, మచ్చలను, గండములను పుండ్లను, ప్రారోహవలను అన్ని విధములనలన గలుగు చర్మరోగములను సోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

కనామధిసార్వభౌమ గుణ మిచ్చుచు నిస్సంశయము, సహజమైనను కుభ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన బోషణలను సోగొట్టును. కరీరమునందలి పాదరసబోషణలను, కులబద్ధకమును కార్యసంబంధమును సోగొట్టును రక్తమును శుభ్రపరచును. కరీరకాళిగ్యమును గలుగజేయును. 18 రోజులకుర కుండుటకు 4 ఔన్సుల బుడ్డిలో అమ్మబడును.

ప్రాప్తిలకు: — పి. డి. సావంత్. 144. ఫననవాడి. నెం 2 బొంబాయి. Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144, No. 2 BOMBAY.

హనుమాన్ బోరక్కు సబ్బు.

కీనియందు నుండిని రుక్మములకు వస్తువులు చేయున్నవి. చెల్లిసంబంధముకు పుండ్లు, దురద, గడ్డి, పాడలు మొదలగు చర్మ వ్యాధులు అత్యాశ్చర్యముగా బాగుగును. చర్మమునకు స్వమత్త్యమును, ననువును, నాణ్యము యిచ్చును. అన్ని చోట్లను క్రయమునకు దొరకును. ప్రతిబిల్లివై నూ హనుమాన్ గుర్తు బాగ్రత్తగా గమనింపును. (751)

రంగనాథం శెట్టి అంబు బ్రదర్సు, మదరాసు.

TOHFAFROSH WATCH & Co, Dersilean Watches Maerials, Tools BHENDI BAZAAR, Post No. 9, BOMBAY.

881) ఉత్తరములు అంగ్లభాషలో వ్రాయవలయును.

అమృతార్ణవ అవలేహ్యము.

ఈలేహ్యము రక్తమునుశుద్ధిచేసి వీర్యమును హెచ్చించి బలమును కలిగింపి యుద్ధశయము చేసి చేతి కాళిమంటు సోగొట్టును. మెదడును చల్ల చేసి శరీరమునకు లేజన్యును కలిగించును. దీర్ఘక్షయ, భేదులు, తలనొప్పి, రొమ్మునొప్పి మొదలగువానిని తప్పక నివారించును. 319 అర్ధశావ ద్రవ్య 1-కి రు. 2-0-0.

వైద్యశాస్త్ర మనోశంకర్ గోవింద్, అరింకనిగ్రామ కౌషధాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

నివాహ మహాత్మ్యముల కాలము సమీపించుచున్నది

అవసరములో అంగళ్లకుపోయి ఎక్కువ ధరలయిచ్చి నుట్టపు అంగవస్త్రములు తీయుటకంటె సరిగచీరలు, ధోవతులు, బహుమతులు ఇచ్చుటకు కావలసిన వస్త్రములు మున్నగు నవి నివాహమునకు కావలసిన జవితీకి ముందుగానే మాకు ఆర్డలిచ్చుట మంచిది. ఇప్పటి కాలమునందును నాగరిక మాదిరిలుప్ర కారము వట్టుచీరలు నేయబడును. చాముకు పూచీ ఇవ్వబడును. 100-కి 25 రూపాయలు నుతున ముందుగా అడ్వాన్సు పంపవలెను. దిస్పడేశీ ఇండస్ట్రియల్ లిమిటెడ్, బాంచి: మధుర. (962) కంబేవరం.

సావర్నన్ అండు కంపెనీ వారి తామర తైలము.

ఈతైలమును 2 రోజులు తాగుత, ఏకగ్రక్ష, దురద, తీటు ఇటువంటి చర్మ వ్యాధులకు వైస రాచిక యెడల చూచుమై సోపును. శుణములేవన దబ్బువాఫను చేయబడును. బుడ్డి 1-కి క్రయం రు. 12. 8 బుడ్లకు సాధ్యులన్నియు వగైరా లేవు. వ్యాపారులకు 100-కి 25 రూపాయలు ఇవ్వబడును. యేజంటులు కావలయును.

సావర్నన్ అండు కంపెనీ. (1189) కన్యాశేఖర ఆగవోం, మదరాసు.

మలబద్ధమునకు మంచిమందు.

క రో లా.
వాసనలేకు, ఏరుచిలేదు,
ద్రవపదార్థము, పులితేపురాదు,
భేదులు గావు, దినము కాలగిన
కాల ప్రవృత్తి సునాయాసము
గ అయ్యేలాగున గర్భ శోధన
గావించును.

½ పాను, 1 పాను సీసాలు
సీసా 1-కి వెల
రు. 2-8-0, 4-0-0.

శ్రే జ రు గా రి

అభరణ టానిక్.
శైత్యమునకు మంచిమందు.
రోగముకు సంభవించు తల
కొప్పికి, అజీర్తికి, చెడిన కార్య
మునలన గలుగు బాధలకును,
అలవరికును, అకలిబాధకును,
వికాసవిహీనతకును అరోచిత
కును, తల తిరుగుటకును, విసు
గునకును, అజీర్ణ భేదికినిమంచిది.

సీసా వెల రు. 1-8-0.

కుల్ మా ట్టి.
ఎరువుగా నున్నను నెరసి
నను వెంట్రుకలను తక్షణమే
మినమినలాడు నలుపుగా గాని
గోధుమరంగుగా గాని మార్చు
గలదు. స దో ష లి త ము
శాశ్వతము.

ఈ సాల్యూషన్ వెల్వె 1-కి
రు. 2-0-0.

W. E. SMITH & Co., Ltd
Pharmaceutical Chemists &
Druggists, Mount Road,
MADRAS.

దబ్బియు. ఇ. సిల్ అందుకో.
(లిమిటెడ్)
మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు
మదరాసు.

మందులు గోరునప్పుడు యీవత్రిక వేరునుదాహరించ గోరెదము

368

1000
సూచనలు

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బా

మీరు బహిష్కరణగా నన్నారా? అయితే డి. మన్నాలాల్ గారిచే తయారుచేయబడిన లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బాను సేవించండి. దీనిని సేవించిన రుచిల భావపుష్టి, రక్తపుష్టి, విశేషబలము, ఆకలి ఎక్కువ మొదలయినవి. కలుగును స్వప్నస్థితిలము, భావపు మూత్రములో కలిసిపోవుట, నీరుచురుకు, 2 మామూల వ్యాధి మొదలగునవి మానను. దీనివలన మంచి గుణము పొందిన ఆకేతులు రంగోష్, పివాంగ, సిలోస్, ఆఫ్రికా, కలకత్తా, బొంబాయి, మదరాస్, ఈ ప్రాంతములనుండి 2 మామూల ప్రతికలు విశేషముగా పంపియున్నారు. రావలసినవారు ఆర్డర్లు పంపినచో బహుమాన పత్రాల కాపి పంపుదుము. ఇది ఆరబ్బ పని రుజువుపరచువారికి వై కనుసరచియుండు బహుమానము యియ్యబడును. అట్లు నిరాకరించినచో కోర్టుమాలముగా పొందవచ్చును. పార్కులును కొను నన్నడు "డి. మన్నాలాల్" అని యుండుట చూచి తీసికొనవలయును. అనురాగ పత్రిక పార్కులో పంపబడును. ఏజెంటులు కాకలసియున్నది. 15 రులలు లేట్సీజు రూ. 2-0-0. తపాలపు 1-కి డబ్బాలకు 6 అణాలు.

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీవైద్యులు,
సాలామిసిరి మురబ్బా డిపో, బెంగళూరు సిటీ.

(619)

మీ కవనరమయినచో

ఇంద్రసంబంధమైనట్లుగాని కరగి పోతపోయినట్లు గాని కనులను గురించియు, తక్కు, ఇనుపవాసములు, పంపులు పంపులుగ పంచబడిన లేకులు కోణములుగా నున్నట్టి ఇనుపకమ్మలు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారిలోనే సంగతిసందర్భముల నలహా వాలోచించవలసినది. మీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువవెలల కిచ్చుటలోను కోరి గలిన వానిని సకాలములో సరఫరా చేయుటలోను గొప్ప సేవ ప్రసాదించును.

నివాసము:— **ది రిలయన్స్ ఫౌండ్రీ**
పోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్, తపాలవెల్వె నెం కెసి రు,
389
మదరాసు

(వై కమ్యూనికేషన్ గోరునప్పుడు ఈ పత్రికపేరు కూడ ఉదహరించ గోరునున్నారు.)

నీవు భాగ్యవంతుడ వగుటకు

నే నొక మార్గమును చూపవచ్చునా? అట్లయిన

“ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము” ఈ అపూర్వ గ్రంథములో జన్మనీ గాడి, యోగదృష్టి, సభకట్టు, పరకాయ ప్రవేశవిద్య, వాయువేగ చక్రవేగము, హస్తలాభము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, క్రియాసాధనము, మంత్రశాస్త్రము, భూత వైద్యము, యక్షములు, మెరికానారి చీట్ల పేక తమాషాలు, విచిత్ర విశేషవిద్యలు కలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయ ముచ్చేయట, మామడిచెట్టును పుట్టించుట, తీవముతో సమాధి యగుట, మనుష్యుని చంపి తిరిగి బ్రతికించుట, శరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట, కండ్లను గంతులు కట్టుకొని చూడకుండా చస్తువుల పేర్లు చెప్పట, భూమిపయన గజము యెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన నీవు అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగలవని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాను. ఈ పుస్తకమును అచ్చువేయుట ఈ నెల లభియవచ్చును. ఈ గ్రంథమున ఇతరులకు 15 రూపాయలకు అమ్మబడును. ఈ గ్రంథమునే (ప్రభాస్థుదాసులకు) రు. 4 ల కే ఇవ్వబడును. భరణాస్తుదారులుగా చేరునారు తమ భరణాస్తు తోహద 1 రూపాయ మాత్రము ముడిచూర్చుద్వారా తమకు మే యీ క్రింది విలాసమునకు తమ పేరును రిజిస్టరు చేయించుకొనినచో అట్టివారికి ఈ పరమరహస్యమైన గ్రంథమును మిగత రు 8 లకు వి. పి. గ పంపబడును. (394-384) పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, లంగోలు. (గుంటూరు జిల్లా)

INDUSTRIAL DEVELOPMENT.

Essential for National Uplift.

Practical instructions for making Ink, Hair Oil, Tooth powders etc.

SENT BY POST.

Fees for particular Industry Rs. 10 One year's full course Rs. 100. If paid monthly Rs. 12 Half yearly Rs. 60

IN ADVANCE.

For further particulars, apply with a postal stamp to:

THE SUPERINTENDENT,
Correspondence School of Industries
1141 BANGALORE CITY.

పాల్వేపు వేంకటాచల

మండితులవారి సిద్ధాంతములు.

లోకమయహార కస్తూరిమాత్రల నివృత్తనను వరికింపుడు.

ప్రతి వర్షమునను లక్షలకొలది సీసాలు విక్రయంతులగుచున్నవి.

లండియావారు మాత్రము క క; బర్మా, బెంగా, మలియన్డేట్, గోవా, ఫిజీ, బరెండ్, ఈస్టాఫ్రికా, మున్నుకు ప్రదేశములవారు కూడ నీ సిద్ధాంతమును, ఈ పయోగించుచున్నారు.

మహాభాగము “బికేయిక్ లోకమయహార” కస్తూరి మాత్రల సీసా మీ యింటు నున్నదేదల, చూటికే వైద్యులు సునుమును, నిరీక్షించి, మొర వెట్టుకోకుట తప్పిపోవును.

శీతలము, శీతవాతము, అజీర్ణము, పార్శ్వవాతము, జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధము, దగ్ధ, గజమునోపి, బలహీనత, అనారోగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలుగు వికారము, చిన్న చిడ్డలకు లుగు జ్వరము, దగ్ధ, వాయువు, మరియూ వనేక రోగములును, ఈ సిద్ధాంతపు సేవనచే నాశ్వర్యముగా పోయి గుణము గలుగును.

వైద్యులలో వనేకవిధముల అనుభవము మహాయోగ రహసుని కర్మాటక మౌలికలనుండియు యావధమును తయారు చేయబడును.

రిజిస్ట్రేషన్ యావ్యాపార గురుడు, ప్రతి సీసాయందును పంచును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనురాగపత్రికను, ప్రతిసీసాలో నూడి యుండును. రిజిస్ట్రేషన్లను సీసా కి అణా, మార్కెట్.

6 సీసాల లోకమయహార కస్తూరి	రూ. 1-0-0
12 సీసాల లోకమయహార కస్తూరి	రూ. 2-0-0
25 సీసాల లోకమయహార కస్తూరి	రూ. 3-0-0
50 సీసాల లోకమయహార కస్తూరి	రూ. 5-0-0

మహాభాగము “బికేయిక్ లోకమయహార” కస్తూరి మాత్రల సీసా మీ యింటు నున్నదేదల, చూటికే వైద్యులు సునుమును, నిరీక్షించి, మొర వెట్టుకోకుట తప్పిపోవును.

రిజిస్ట్రేషన్ యావ్యాపార గురుడు, ప్రతి సీసాయందును పంచును; చూచి తీసికొనవలెను.